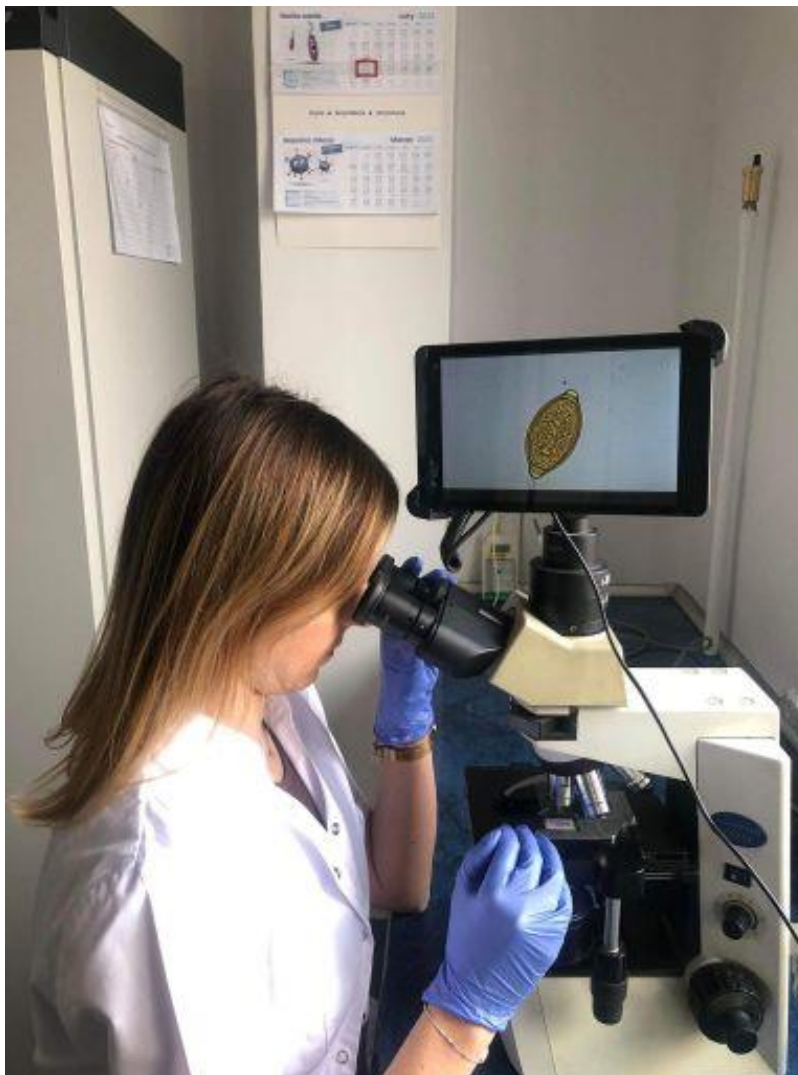

**OCENA STANU BEZPIECZEŃSTWA
SANITARNEGO
POWIATU PIŃCZOWSKIEGO
ZA 2023 ROK**

Busko-Zdrój, luty 2024

Państwowa Inspekcja Sanitarna działa na podstawie ustawy z dnia 14 marca 1985r. o Państwowej Inspekcji Sanitarnej (tekst jednolity Dz. U. z 2023r., poz.338 ze zm.), realizując zadania z zakresu zdrowia publicznego poprzez sprawowanie nadzoru nad warunkami:

- higieny środowiska,
- higieny pracy w zakładach pracy,
- higieny procesów nauczania i wychowania,
- higieny wypoczynku i rekreacji,
- zdrowotnymi żywności, żywienia i przedmiotów użytku,
- higieniczno-sanitarnymi, jakie powinien spełniać personel medyczny, sprzęt oraz pomieszczenia, w których są udzielane świadczenia zdrowotne.

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Busku-Zdroju realizuje wymienione zadania sprawując zapobiegawczy i bieżący nadzór sanitarny oraz prowadząc działalność zapobiegawczą i przeciwepidemiczną, także oświatowo-zdrowotną promującą zdrowie.

Działalność ukierunkowana jest na ochronę zdrowia ludzkiego przed niekorzystnym wpływem szkodliwości i uciążliwości środowiskowych, czuwaniem nad bezpieczeństwem żywności i wody oraz zapobieganie powstawaniu chorób, w tym zakaźnych i zawodowych. 5 maja 2023 roku Światowa Organizacja Zdrowia (WHO) ogłosiła koniec pandemii COVID-19. **1 lipca na terenie Polski został zniesiony stan zagrożenia epidemicznego spowodowany zakażeniami wirusem SARS-CoV-2.**

Nadzorem objętych jest 36 886 mieszkańców powiatu pińczowskiego (stan na 30.06.2023 r.).

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Busku-Zdroju nadzorując obiekty na terenie powiatu pińczowskiego przeprowadził 686 kontroli, wydał 136 decyzji, nałożył 14 mandatów na kwotę 5 100 zł. Oddział Laboratoryjny PSSE przeprowadził 4 025 badań laboratoryjnych, w tym 343 oznaczenia chemiczne, 3 463 oznaczenia fizyczne i 5 998 oznaczeń mikrobiologicznych.

Przeprowadzone badania były wykorzystywane do oceny jakości zdrowotnej żywności, wody do spożycia, wód powierzchniowych wykorzystywanych jako kąpieliska, basenów, krytych pływalni oraz do oceny narażenia na czynniki szkodliwe na stanowiskach pracy.

Oddział Laboratoryjny Powiatowej Stacji Sanitarno – Epidemiologicznej w Busku-Zdroju wykonuje badania w zakresie:

- wody do spożycia, kąpielisk, pływalni i basenów.
- zanieczyszczeń mikrobiologicznych żywności oraz oznaczania składników odżywczych w posiłkach
- zapylenia, hałasu, mikroklimatu, oświetlenia oraz zawartość substancji toksycznych na stanowiskach pracy
- badań diagnostycznych w kierunku chorób bakteryjnych, wirusowych i pasożytniczych.

Posiada akredytację i utrzymuje wysoki poziom jakości wykonywanych badań. W laboratorium został przeprowadzony w 2023 roku przez Polskie Centrum Akredytacji audyt zgodnie z PN-EN-ISO/IEC 17025:2018-02, potwierdzający wiarygodność wykonywanych badań laboratoryjnych. Laboratorium posiada akredytację od 2005r.

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny realizuje zadania w ramach zintegrowanych systemów działających w Unii Europejskiej np. systemu wczesnego ostrzegania o niebezpiecznych produktach żywnościowych (RASFF) oraz prowadzi monitoring jakości wody, nadzór epidemiologiczny, ocenę ryzyka zagrożenia bezpieczeństwa żywności (przestrzegania zasad GMP, GHP, HACCP). W działalności kontrolnej udoskonalano wdrożony system jakości i jednolite procedury kontroli obiektów i urządzeń.

Wyniki działalności Państwowej Inspekcji Sanitarnej pozwalają na ocenę sytuacji epidemiologicznej i stanu sanitarnego powiatu pińczowskiego, uwzględniającą istniejące oraz mogące się pojawić zagrożenia.

Przedstawiony „Stan bezpieczeństwa sanitarnego powiatu pińczowskiego” został opracowany na podstawie informacji i materiałów własnych.

Informacje zawarte w niniejszej ocenie wskazują, iż bezpieczeństwo zdrowotne i sanitarne mieszkańców powiatu pińczowskiego w 2023 roku (podobnie jak w latach ubiegłych), pozostawało na wysokim poziomie.

Aktualne informacje dotyczące działalności Państwowej Inspekcji Sanitarnej w Busku-Zdroju znajdują się na stronie internetowej www.gov.pl/web/psse-busko-zdroj

Niniejszą ocenę opracowano i przesyła się na podstawie art. 12 a ust.3 Ustawy z dnia 14 marca 1985r. o Państwowej Inspekcji Sanitarnej (tekst jednolity Dz. U. z 2023r., poz.338 ze zm.).

Państwowy Powiatowy
Inspektor Sanitarny
w Busku-Zdroju

Krzysztof Socha

SPIS TREŚCI	Str.
I. OCENA ZAGROŻENIA EPIDEMIOLOGICZNEGO	6
II. JAKOŚĆ WODY DO SPOŻYCIA I CIEPŁEJ WODY UŻYTKOWEJ	10
III. ZAPOBIEGAWCZY NADZÓR SANITARNY	14
IV. STAN SANITARNY OBIEKTÓW UŻYTECZNOŚCI PUBLICZNEJ I KĄPIELISK	15
V. STAN SANITARNY PODMIOTÓW, W KTÓRYCH WYKONYWANA JEST DZIAŁALNOŚĆ LECZNICZA	19
VI. WARUNKI SANITARNO-HIGIENICZNE ŚRODOWISKA PRACY	21
VII. STAN SANITARNY PLACÓWEK NAUCZANIA I WYCHOWANIA	26
VIII. STAN SANITARNY OBIEKTÓW ŻYWNOŚCI I ŻYWIENIA	31
IX. PROMOCJA ZDROWIA I OŚWIATA ZDROWOTNA	41
X. PODSUMOWANIE	52

I. OCENA ZAGROŻENIA EPIDEMIOLOGICZNEGO

Zagrożenia związane z koronawirusem SARS-CoV-2 zaczęły pojawiać się w marcu 2020 r. Pierwszy przypadek zakażenia tym wirusem zarejestrowano w powiecie pińczowskim 19 marca 2020 r.

W **2023** r. na terenie powiatu pińczowskiego potwierdzono **96 przypadków zakażenia wirusem SARS-CoV-2**. **25** osób spośród zakażonych było hospitalizowanych. . W **2022** r. na terenie powiatu pińczowskiego w okresie od stycznia do grudnia potwierdzono **1357 przypadków zakażenia wirusem SARS-CoV-2**. **89** osób spośród zakażonych było hospitalizowanych. Zarejestrowano **18** zgonów z powodu Coronavirusa z czego 16 osób miało choroby współistniejące. W **okresie od 01.01.2022 r do 31.03.2022 r.** objęto kwarantanną **2545 osób**, W tym samym czasie izolacji podlegało **1174 osoby zakażone**. Po 31 marca 2022 r. obowiązek izolacji i kwarantanny został zniesiony.

Choroby zakaźne wieku dziecięcego oraz choroby przenoszone drogą pokarmową w porównaniu do lat 2020-2022 w roku **2023** mieszczą się w średniej krajowej.

Pozostałe choroby zakaźne, zakażenia i zatrucia objęte obowiązkiem zgłaszania i rejestracji pozostają na stałym niskim poziomie i mieszczą się w średniej krajowej.

W roku **2023** nastąpił **nieznaczny spadek** zachorowań na ospę wietrzną. W roku 2022 w powiecie pińczowskim zarejestrowano **171** przypadków ospy wietrznej, natomiast w roku **2023** zarejestrowano **124** przypadków ospy wietrznej.

W **2023** r. nastąpił **nieznaczny wzrost zachorowań** wywołanych przez **Salmonellę** w **stosunku do 2022 roku**.

W **2022** r. zarejestrowano **4** zachorowania wywołane przez **Salmonellę**, w roku **2023** zarejestrowano **5** zachorowań.

przy zapadalności – w 2022 r. 10,4/100 tys. dla powiatu i 16,8/100 tys. w województwie świętokrzyskim, oraz 17,8/100 tys. w kraju.

- w **2023** r. 13,5/100 tys. dla powiatu i 19,8/100 tys. w województwie świętokrzyskim, oraz 26,09/100 tys. w kraju.

W roku 2023 odnotowano wzrost zachorowań na zapalenie wątroby typu C w porównaniu do 2022 r. W 2023 roku podobnie jak w roku 2022 odnotowano 0 zachorowań na wirusowe zapalenie wątroby typu B .

W 2022 roku w powiecie pińczowskim nie zarejestrowano żadnego przypadku WZW C, w 2023 r. – zarejestrowano 1 przypadek WZW C:

przy zapadalności – w 2022 r. 0,00/100 tys. dla powiatu i 2,36/100 tys. w województwie

świętokrzyskim, oraz 6,53/100 tys. w kraju.

- w 2023 r. 2,71/100 tys. dla powiatu i 3,83/100 tys. w województwie świętokrzyskim, oraz 8,67/100 tys. w kraju.

W 2023 r. nie zarejestrowano w powiecie pińczowskim żadnego przypadku zachorowania na WZW B, w 2022 r. zarejestrowano 1 przypadek zachorowania na WZW B :

przy zapadalności - w 2022 r. 2,59/100 tys. dla powiatu i 0,73/100 tys. w województwie świętokrzyskim, oraz 6,44/100 tys. w kraju.

- w 2023 r. 0/100 tys. dla powiatu i 1,36/100 tys. w województwie świętokrzyskim, oraz 8,26/100 tys. w kraju.

W 2023 r. w powiecie pińczowskim nie zarejestrowano żadnego zachorowania na boreliozę podobnie jak w roku 2022.

Zapadalność dla powiatu w 2022 r. – 0,00/100 tys. mieszkańców przy zapadalności w województwie świętokrzyskim 25,88/100 tys. mieszkańców i zapadalności w Polsce 45,43/100 tys. mieszkańców.

w 2023 r. – 0,00/100 tys. mieszkańców dla powiatu przy zapadalności w województwie świętokrzyskim 51,47/100 tys. mieszkańców i zapadalności w Polsce 66,96/100 tys. mieszkańców.

Wykonawstwo szczepień ochronnych wśród dzieci i młodzieży objętych Programem Szczepień Ochronnych jest nadzorowane przez Powiatową Inspekcję Sanitarną i jest na poziomie zadowalającym co ilustruje poniższe zestawienie w tabeli.

Ośrodki Zdrowia i Przychodnie realizują również Program Szczepień Zalecanych przy użyciu szczepionek odpłatnych.

Wykonawstwo szczepień ochronnych w rocznikach podlegających w 2023 roku zgodnie z Programem Szczepień Ochronnych w powiecie pińczowskim.

Szczepienie	Rocznik	Rodzaj szczepienia	Wykonawstwo w powiecie w 2023 r.	Analogiczne wykonawstwo w 2022r.
BCG	2023	Szczepienie noworodkowe	100%	99,5 %
Szczepienie p/WZW B	2023	Szczepienie pierwotne + uzupełniające	82,44%	80,7%
	2022	Szczepienie pierwotne + uzupełniające	96,1%	99,5%
DTP (błonica, tężec, krztusiec)	2023	Szczepienie pierwotne	50,3%	61%
	2022	Szczepienie pierwotne + uzupełniające	100 %	99,1 %
Hib (przeciwno Haemophilus influenzae typ b)	2023	Szczepienie pierwotne	50,29%	61%
	2022	Szczepienie pierwotne + uzupełniające	100%	99,5%
Zakażenia Streptococcus pneumoniae	2023	Szczepienie pierwotne	56,14%	55 %
	2022	Szczepienie pierwotne + uzupełniające	99,51%	95,8%
Zakażenia Rotawirusowe	2023	Szczepienie podstawowe	72,5%	72,1%
Odra, świnka, różyczka	2022	Szczepienie pierwotne	88,78%	85,4%
DTaP + Polio	2018	Szczepienie I przypominające	86,06%	77%
Odra, świnka, różyczka	2014 (10 rok życia)	rewakcynacja	97,54 %	85,1%
błonica + tężec + krztusiec (14 rok życia)	2010	Szczepienie II przypominające	92,69%	79,2%
Td błonica + tężec (19 rok życia)	2005	Szczepienie III przypominające	90,24%	87,3%

Na terenie powiatu pińczowskiego w **2016 r.** Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Busku-Zdroju prowadzi **4** postępowania egzekucyjne wobec rodziców uchylających się od obowiązku szczepień dzieci. W **2017 r. nie zgłoszono** żadnych nowych środowisk uchylających się od wykonania obowiązku szczepień ochronnych. **W 2018 roku nastąpił gwałtowny wzrost** środowisk antyszczepionkowych. Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Busku-Zdroju prowadził w 2018 roku **12** postępowań egzekucyjnych wobec rodziców uchylających się od obowiązku szczepień dzieci, z czego w 5 przypadkach dzieci zostały zaszczepione, **3 postępowania zakończyło się wnioskiem o ukaranie** i wystawieniem tytułu wykonawczego. W pozostałych 4 przypadkach postępowanie jest w toku. W **2019 r.** na terenie powiatu pińczowskiego zgłoszono do PPIS w Busku -Zdroju **10 nowych** środowisk antyszczepionkowych. 9 dzieci z 6 środowisk zostało zaszczepionych. W pozostałych 3 przypadkach postępowanie jest w toku. W 2020 r. nie zgłoszono nowych środowisk uchylających się od wykonania obowiązku szczepień ochronnych. Sytuacja może mieć bezpośredni związek z epidemią SARS-CoV-2 . W **2021 r.** zgłoszono **4** nowe środowiska uchylające się od wykonania obowiązku szczepień ochronnych. Sytuacja może mieć bezpośredni związek z epidemią SARS-CoV-2. **W 2022 roku** zgłoszono do Państwowego Powiatowego Inspektora w Busku -Zdroju zostało zgłoszonych z terenu powiatu pińczowskiego 8 nowych środowisk uchylających się od obowiązku szczepień dzieci. **W 2023 roku** zgłoszono do Państwowego Powiatowego Inspektora w Busku -Zdroju zostało zgłoszonych z terenu powiatu pińczowskiego 10 nowych środowisk uchylających się od obowiązku szczepień dzieci.

W **2023 r. wzrosła** liczba osób szczepionych przeciwko wściekliźnie ponarażeniowo. W roku 2022 było 9 osób zaszczepionych ponarażeniowo, a w roku **2023** było **11 osób** szczepionych ponarażeniowo.

Stały nadzór nad tymi osobami prowadzi Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny.

ANALIZA ZACHOROWAŃ NA GRUŻLICĘ W LATACH 2022 - 2023

Lp.	ROK	Powiat pińczowski	
		Liczba przypadków	Współczynnik zapadalności
1.	2022	8	20,8
2.	2023	8	21,7
Liczba ludności w powiecie w 2022 r.		38 487	
Liczba ludności w powiecie w 2023 r.		36 886	

Współczynnik zapadalności na chorobą k = 100 000

Analizując współczynnik zapadalności i liczbę przypadków zachorowań na gruźlicę w latach 2022-2023 odnotowano **taką samą liczbę** zachorowań w **2023 r.** co w roku 2022 . Wzrost współczynnika zapadalności wynika ze spadku ludności w powiecie.

W **2022** z terenu powiatu pińczowskiego zgłoszono **3 przypadki** podejrzenia zachorowań na grypę, z czego 1 hospitalizowany.

W 2023 roku zgłoszono 327 zachorowań oraz podejrzeń zachorowań na grypę. Dodatkowo w meldunkach MZ-56 zgłoszono 17 przypadków grypy **typu A potwierdzonych testami PCR** z czego 16 osób hospitalizowano. Wśród zarejestrowanych przypadków grypy było 7 dzieci do lat 14 w tym 7 hospitalizowanych. Ponadto zgłoszono 8 przypadków grypy potwierdzonej testami antygenowymi.

II. JAKOŚĆ WODY DO SPOŻYCIA I CIEPŁEJ WODY UŻYTKOWEJ

1. Wprowadzenie

W ewidencji Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej Busko Zdrój, na terenie powiatu pińczowskiego znajduje się 16 urządzeń wodnych do zaopatrzenia ludności w wodę przeznaczoną do spożycia:

- 14 - wodociągów publicznych
- 2 - wodociągi komercyjne

Ponadto nadzorem sanitarnym na terenie powiatu Pińczowskiego objęta jest sieć wodociągowa Działoszyce zasilana przez ujęcie wody w Płużkach.

W 2023r. Państwowa Inspekcja Sanitarna skontrolowała na terenie powiatu pińczowskiego wszystkie urządzenia zbiorowego zaopatrzenia w wodę tj. 14- wodociągów publicznych oraz 2-wodociągi komercyjne należące do zakładu NIDA-MEDIA w Gackach, który w ograniczonym zakresie zaopatruje w wodę ludność w ramach sieci wodociągowej, publicznej, jak również wodociąg zakładowy Gomar.

Z wodociągów publicznych regularnie pobierano próby wody do analizy laboratoryjnej, monitorowano jakość wody z urzędzeń służących do zbiorowego zaopatrzenia ludności w wodę.

2. Charakterystyka urządzeń do zaopatrzenia ludności w wodę

Na terenie powiatu pińczowskiego skontrolowano 16 urządzeń posiadających własne ujęcia wody:

2.1. Wodociągi o produkcji < 100m³/d (6 obiektów, 3,26 tys. ludności)

1. Młodzawy Duże, gm. Pińczów
2. Aleksandrów-Byczów, gm. Pińczów
3. Byczów-Kozubów, gm. Pińczów
4. Złota Graby, gm. Złota
5. Sancygniów, gm. Działoszyce
6. Skowronno Dolne gm. Pińczów

2.2. Wodociągi o produkcji 101-1.000m³/d (7 obiektów, 18,56 tys. ludności)

1. Chroberz, gm. Złota
2. Marzęcin, gm. Pińczów
3. Stawiszyce, gm. Złota
4. Gołuchów, gm. Kije
5. Dzierążnia, gm. Działoszyce
6. Złota Lubowiec, gm. Złota
7. Zagajów, gm. Michałów

2.3. Wodociągi o produkcji 1.001-10.000m³/d (1 obiekt, 13,48 tys. ludności)

1. Pińczów gm. Pińczów

2.4. Inne podmioty zaopatrujące w wodę

1. Nida Media w Gackach, gm. Pińczów (zaopatruje 50osób)
2. Gomar gm. Pińczów (320 osób - pracownicy przedsiębiorstwa)

2.5. Jakość wody do spożycia przez ludzi

Stan sanitarny urządzeń wodnych na zakończenie roku sprawozdawczego został oceniony jako bardzo dobry. Zawsze w przypadkach gdy woda nie odpowiada wymogom Rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 7 grudnia 2017r. Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Busku-Zdroju natychmiastowo wszczyna postępowanie administracyjne.

Na terenie powiatu pińczowskiego, Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Busku-Zdroju w ramach nadzoru nad jakością wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi pobrał do analizy laboratoryjnej z sieci wodociągowych – 60 prób wody.

Analizy urzędowej kontroli wody wykazały:

- Nie kwestionowaną jakość mikrobiologicznej ani fizykochemicznej wody.

Tab. Ilość prób wody przeznaczonych do spożycia przez ludzi pobranych do badania w poszczególnych gminach w ramach nadzoru sanitarnego (w rozbiciu na sieci wodociągowe) jak niżej:

Gmina (liczba prób)	Wodociąg	Monitoring kontrolny /badania podstawowe /	Monitoring przeglądowy /badania poszerzone/	Liczba prób kwestionowanych fiz-chem	Liczba prób kwestionowanych bakteriologicznie
Pińczów (25)	Pińczów	4	1	-	-
	Aleksandrów Byczów	2	-	-	-
	Byczów Kozubów	2	-	-	-
	Młodzawy Duże	2	-	-	-
	Skowronno Dolne	2	1	-	-
	Marzęcin	4	1	-	-
	Gacki /wod. zakł NIDA -MEDIA/	2	1	-	-
	Gomar	2	-	-	-
	Indywidualne UW Gacki	1	-	-	-
Działoszyce (8)	Działoszyce	1	-	-	-
	Dzierążnia	4	1	-	-
	Sancygniów	2	-	-	-
Kije (5)	Gołuchów/Górki	4	1	-	-
Michałów (5)	Zagajów	4	1	-	-
Złota (17)	Chroberz	4	1	-	-
	Złota Graby	2	-	-	-
	Złota Lubowiec	4	1	-	-
	Stawiszycy	4	1	-	-
	Razem - 60 prób	50	10	0	0

Na podstawie art. 5 ust. 1a ustawy z dnia 7 czerwca 2001r o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzeniu ścieków – zarządcy wodociągów i przedsiębiorstwa wodociągowe prowadzili regularną kontrolę wewnętrzną jakości wody we własnych urządzeniach wodnych.

Zgodnie z § 21 ust.1 Rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 7 grudnia 2017r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi - Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Busku-Zdroju dokonał oceny wszystkich wyników badań zrealizowanych zgodnie z ustalonym harmonogramem i przekazanych przez podmioty. Wszystkie nadzorowane wodociągi, w których woda była bezpieczna dla zdrowia ludzkiego, otrzymywały „oceny bieżące jakości wody” stwierdzające przydatność wody do spożycia.

W roku sprawozdawczym na podstawie wyników badań kontroli wewnętrznej zrealizowanych przez zarządców wodociągów Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Busku-Zdroju nie kwestionował jakości wody do spożycia dla ludzi.

Stan sanitarny urządzeń zbiorowego zaopatrzenia ludności w wodę został oceniony na koniec roku jako bardzo dobry.

3. Badania ciepłej wody na obecność bakterii *Legionella sp.* Jakość ciepłej wody użytkowej

Powiatowa Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna w Busku-Zdroju w kontekście zapewnienia bezpieczeństwa zdrowotnego „ciepłej wody użytkowej” wykonuje badań pod kątem występowania bakterii *Legionella sp.* w przedsiębiorstwach podmiotów wykonujących działalność leczniczą w rodzaju stacjonarnym i całodobowym świadczenia zdrowotne.

W 2023r. kontrolowano dwukrotnie jakość ciepłej wody użytkowej w Szpitalu Powiatowym w Pińczowie oraz w Szpitalu Interkard w Pińczowie. Ponadto skontrolowano jakość ciepłej wody w Domu Pomocy Społecznej w Pińczowie.

Jakość ciepłej wody w kontrolowanych obiektach nie budziła zastrzeżeń sanitarnych, obecności bakterii *Legionella sp.* – nie wykryto.

4. Wnioski

Na nadzorowanym terenie (powiat pińczowski) w ramach nadzoru nad jakością wody przeznaczoną do spożycia przez ludzi pobrano do analizy laboratoryjnej z sieci wodociągowych - 60 prób wody, 50 prób w ramach monitoringu kontrolnego - parametry z gr. A i 10 w ramach monitoringu przeglądowego - parametry z gr. A i B.

W ramach sprawowanego nadzoru nad urządzeniami wodnymi w **powiecie pińczowskim** w roku sprawozdawczym 2023r. wydano 1 decyzję dot. przedłużenia terminu dla stosowania preparatu SeaQuest do uzdatniania wody.

Na terenie powiatu pińczowskiego występuje pełne uzbrojenie terenu w sieci wodociągowe, wszystkie gminy są zwodociągowane. Na koniec okresu sprawozdawczego oceniono jakość wody w kontrolowanych urządzeniach jako odpowiadającą wymogom

III. ZAPOBIEGAWCZY NADZÓR SANITARNY

Zapobiegawczy Nadzór Sanitarny w Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Busku-Zdroju realizuje profilaktykę w zakresie ochrony zdrowia ludzi:

- wykonywał kontrole obiektów budowlanych (etap dopuszczenia obiektu do użytkowania),
- uzgadniał projekty budowlane (etap poprzedzający wydanie pozwolenia na budowę, zmianę sposobu użytkowania, zgłoszenie robót itp.),
- uczestniczył w procesie postępowania w sprawie oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko (brak lub potrzeba przeprowadzenia oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko i uzgadnianie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach),
- uzgadniał projekty decyzji warunków zabudowy,
- uzgadniał projekty decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego.

Podczas pracy nad w/w tematyką zwracano szczególną uwagę na następujące zagadnienia:

- ochronę ludzi przed nadmiernym oddziaływaniem czynników środowiska pracy (hałas, zanieczyszczenie powietrza, promieniowanie elektromagnetyczne) poprzez egzekwowanie rozwiązań technicznych i odpowiednich materiałów budowlanych w celu dotrzymania normatywnych wartości dopuszczalnych stężeń i natężeń czynników szkodliwych dla zdrowia w środowisku pracy,
- właściwą gospodarkę wodno-ściekową (zaopatrzenie ludności w wodę do picia
- odpowiednich parametrach),
- prawidłowe usuwanie, gromadzenie i unieszkodliwianie odpadów niebezpiecznych, w tym pochodzenia medycznego, w sposób nie zagrażający życiu i zdrowiu ludzi,
- ochronę ludzi przez uciążliwościami środowiskowymi w miejscu zamieszkania poprzez egzekwowanie skutecznych rozwiązań z zakresu ochrony środowiska.

Postępowanie w sprawie oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko

W 2023 roku wydano **22** opinii na etapie oceny oddziaływania przedsięwzięć na środowisko. Opinie obejmowały postępowania w sprawie braku lub potrzeby przeprowadzenia oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko.

Uzgadnianie dokumentacji projektowych

W 2023 roku wydano ogółem **18** opinii o dokumentacjach projektowych. Analiza opiniowanych dokumentacji projektowych wskazuje, iż główne uchybienia w rozwiązaniach projektowych dotyczyły błędów w zakresie zapewnienia właściwych warunków wymiany i czystości powietrza w obiektach.

Stwierdza się, że zastrzeżenia wnoszone do przedkładanych rozwiązań projektowych wynikały głównie z niezajomości przez projektantów przepisów, w tym techniczno-budowlanych (Rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 12 kwietnia 2002r. w sprawie warunków technicznych jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie /tekst jednolity Dz. U z 2022 r. poz. 1225/) oraz wymagań sanitarno-higienicznych określonych dla poszczególnych rodzajów obiektów.

Uczestniczenie w dopuszczeniu do użytkowania obiektów budowlanych

W 2023 roku wydano **15** opinii w zakresie stwierdzenia zgodności wykonania obiektów wg projektu budowlanego.

Podczas odbiorów spotkano się w większości przypadków z inwestycjami dobrze przygotowanymi do czynności odbiorowych pod względem wykonawczym (prace zakończone, zgodność wykonawstwa z dokumentacją projektową) oraz formalnym (wpis do dziennika budowy, odbiory techniczne wewnętrzne, badania i pomiary, itd.). Tym niemniej zdarzały się obiekty, na których stwierdzono nieprawidłowości pod względem funkcjonalnym oraz sanitarno-technicznym. Uchybienia stwierdzone podczas oględzin usuwane były do momentu wydania stanowiska.

Stanowiska inne na etapie rozpoczęcia nowej działalności i pozostałych etapach procesu inwestycyjnego.

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Busku-Zdroju wydawał **1** opinie sanitarne na etapie rozpoczęcia nowej działalności i na pozostałych etapach procesu inwestycyjnego i dotyczyła ona oddziału neurologicznego w Szpitalu w Pińczowie.

Strategiczna ocena oddziaływania na środowisko

W 2023r. Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Busku-Zdroju zaopiniował pozytywnie zakres i stopień szczegółowości informacji wymaganych w prognozie oddziaływania na środowisko projektu MPZP Fotowoltaika Nida” Leszcze

Uzgodnianie projektów decyzji warunków zabudowy

W 2023r. Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Busku-Zdroju uzgodnił **16** projektów decyzji warunków zabudowy

Uzgodnianie projektów decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego

W 2023r. Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Busku-Zdroju **nie** uzgodnił projektów decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego.

IV. STAN SANITARNY OBIEKTÓW UŻYTECZNOŚCI PUBLICZNEJ I

KĄPIELISK

1. Wprowadzenie

Obiekty użyteczności publicznej są charakterystyczną grupą z uwagi na swoją różnorodność. Kryteria oceny ich stanu sanitarno-porządkowego i sanitarno-technicznego zależą od charakteru obiektu, jego dostępności dla osób z zewnątrz oraz rodzaju świadczonych usług.

W grupie obiektów użyteczności publicznej, główny nacisk położono na ustępy publiczne i obiekty usługowe (kontrole zakładów fryzjerskich, kosmetycznych, odnowy biologicznej, w tym szczególnie solaria) oraz hoteli i obiektów wczasowo-turystycznych. Ponadto kontrolowano obiekty sportowe, tereny rekreacyjne oraz inne obiekty użyteczności publicznej.

2. Stan sanitarny wybranych obiektów i urzędzeń

2.1. Ustępy publiczne

Na terenie powiatu pińczowskiego znajduje się 1 ustęp publiczny. Obiekt skontrolowano.

1. Ustęp publiczny w Pińczowie

Obiekt działający całorocznie. Bieżący stan sanitarny nie budził zastrzeżeń. Ściany i posadzki o powierzchniach zmywalnych, odpornych na działanie wilgoci. Pomieszczenia wentylowane. Dezynfekcja pomieszczeń i urzędzeń prowadzona prawidłowo.

2.2. Obiekty pomocy społecznej

Na terenie powiatu pińczowskiego funkcjonują 2 obiekty pomocy społecznej.

1. Dom Pomocy Społecznej w Pińczowie ul. Wesola 5, 28-400 Pińczów

2. Środowiskowy Dom Samopomocy ul. Polna 48, 28-400 Pińczów

W roku sprawozdawczym – skontrolowano. Kontrolowane placówki zapewniające odpowiednio całodobową i dzienną opiekę - oceniono jako obiekty dobre, prawidłowo urządzone i wyposażone. Utrzymane w odpowiednim stanie sanitarno-higienicznym oraz porządkowym.

2.3. Obiekty hotelarskie

W roku sprawozdawczym nadzorem objęto obiekty hotelarskie, całoroczne ośrodki wypoczynkowe, pola biwakowe, campingi oraz inne obiekty, w których świadczone są usługi hotelarskie. Dokonano kontroli w 2 obiektach tj.:

- Zespół domków campingowych w Pińczowie
- Pole Namiotowe „Loch Ness” w Gackach gm. Pińczów

Stan sanitarny kontrolowanych obiektów nie budził zastrzeżeń. Obiekty oceniono, jako odpowiadające wymogom sanitarnym, zakresie prowadzonej działalności.

2.4. Zakłady fryzjerskie kosmetyczne i odnowy biologicznej

Państwowa Inspekcja Sanitarna sprawuje nadzór nad obiektami usługowymi tj. zakładami fryzjerskimi, salonami kosmetycznymi, tatuażu, odnowy biologicznej oraz innymi zakładami świadczącymi łącznie więcej niż jedną z usług.

W 2023r. na terenie powiatu pińczowskiego przeprowadzono kontrole sanitarne w **10** zakładach usługowych.

Zakres kontroli obejmował sprawdzanie stosowania procedur określających zasady utrzymania higieny i właściwego reżimu sanitarnego, zasady przeprowadzania dezynfekcji i sterylizacji, a także prawidłowego postępowania z odpadami, zwłaszcza z niebezpiecznymi. W zakładach, których wykonywano zabiegi związane z naruszeniem ciągłości tkanek ludzkich szczególną uwagę przykładano do kwestii postępowania z narzędziami i sprzętem wykorzystywanymi przy świadczeniu usług w powyższym zakresie.

Sprawdzano również bezpieczeństwa pracowników i klientów salonu, ważności środków, magazynowania bielizny stosowanej w zakładzie i postępowanie z nią.

Ponadto we wszystkich skontrolowanych zakładach usługowych przestrzegane były przepisy ustawy z dnia 9 listopada 1995r. o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych (tekst jedn. Dz. U. z 2021r. poz. 276 ze zm.). Wśród zakładów ujętych w ewidencji przeważały zakłady fryzjerskie i zakłady kosmetyczne, najmniej liczną grupę stanowiły zakłady tatuażu.

W związku ze stwierdzonymi nieprawidłowościami w jednym obiekcie typu „odnowy biologicznej” wydano **1 decyzję** merytoryczną oraz **1 decyzję** opłatową za kwestionowaną kontrolę. Zalecenia pokontrolne zostały wykonane w całości.

Pozostałe skontrolowane obiekty w okresie sprawozdawczym oceniono, jako odpowiadające wymogom sanitarnym.

2.5. Obiekty komunikacji publicznej

Dworzec PKS w Pińczowie – obiekt w budowie. Zaplanowano kontrolę na 2024r.

Na nadzorowanym terenie skontrolowano **1** firmę przewozową, zajmującą się transportem pasażerskim osób. W trakcie kontroli sprawdzono 1 pojazd - nie stwierdzono nieprawidłowości.

2.6. Cmentarze

Liczba obiektów w ewidencji 18. Skontrolowano **2** obiekty tj. cmentarz w Pińczowie oraz w Kijach. Stan sanitarno-techniczny kontrolowanych obiektów nie budził zastrzeżeń. Tereny cmentarzy – ogrodzone. Odpady komunalne z terenu cmentarzy gromadzone na wyznaczonych miejscach w kontenerach/boksach lub pojemnikach przeznaczonych do składowania odpadów. Wywóz nieczystości stałych z ww. terenów zapewniają firmy, na podstawie deklaracji zarządców cmentarzy. Żadna z przeprowadzonych kontroli nie wykazała nieprawidłowości w zakresie gospodarowania odpadami komunalnymi.

2.7 Domy przedpogrzebowe

Na terenie powiatu pińczowskiego znajdują się 1 dom przedpogrzebowy – obiekt skontrolowany w 2022r.

2.8 Inne obiekty użyteczności publicznej

Oprócz w/w grup obiektów nadzorem PSSE w Busku-Zdroju obejmuje: tereny rekreacyjne, do których zalicza się place zabaw z piaskownicami, parki i zieleńce, zakłady prowadzące obrót produktami naftowymi, obiekty sportu i kultury, oraz Zakład Karny.

Skontrolowano **11** obiektów tj.:

- 2 stacje paliw
- 1 Zakład Karny
- 1 Przystanki na gm. Działoszyce (10 stanowisk)
- 1 piaskownica w miejscowości Gacki
- 1 zieleńiec miejski
- 2 obiekty sportowe
- 1 Dom kultury/Muzeum

- 1 Siedziba Urzędu Gminy
- 1 obiekt – p/pl kontrola interwencyjna WTZ w Pińczowie

W okresie sprawozdawczym stan sanitarny obiektów oceniono, jako dobry.

2.9 Kąpieliska, miejsca wykorzystywane do kąpieli i baseny kąpielowe

- Stan sanitarny Kąpielisk:

W roku sprawozdawczym na terenie powiatu pińczowskiego funkcjonowały **2** - miejsca okazjonalnie wykorzystywane do kąpieli: w Pińczowie strefa I i strefa II.

W roku sprawozdawczym nie zgłoszono zbiornika w Gackach.

W trakcie trwania sezonu letniego skontrolowano stan sanitarny pomieszczeń zaplecza miejsc okazjonalnie wykorzystywanych do kąpieli oraz plaży.

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Busku-Zdroju na podstawie badań wykonanych przez zarządców - miejsc okazjonalnie wykorzystywanych do kąpieli wydał łącznie **4 bieżące oceny o jakości wody do kąpieli** w akwencie. Jakość wody do kąpieli odpowiadała wymogom, w żadnej próbce wody w sprawozdaniach z badań nie zostały odnotowane ponadnormatywne wartości parametrów.

- Stan sanitarny Pływalni

W ewidencji PSSE na terenie powiatu pińczowskiego znajduje się jeden obiekt kąpielowy:

1. Pływalnia Miejska w Pińczowie - obiekt kąpielowy kryty, całoroczny

Zarządca pływalni regularnie kontrolował jakość wody w ramach kontroli wewnętrznej, zgodnie z ustalonym **harmonogramem**.

Ponadto w 2023r. PPIS w Busku - Zdroju kontrolował stan techniczny obiektu pływalni „Delfinek” w Pińczowie. Stan sanitarno-techniczny obiektu oraz wszystkie badania jakości wody w nieckach basenowych pływalni w Pińczowie oceniono jako odpowiadające wymogom.

3. Wnioski

Priorytetem działań w okresie sprawozdawczym był monitoring jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi, natomiast w obiektach użyteczności publicznej było przestrzeganie przepisów określających wymagania higieniczne i zdrowotne w zakresie prowadzonej działalności.

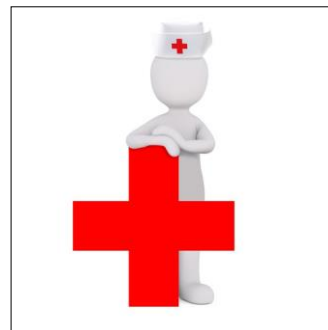
Wydano **2 decyzje** dot. obiektu usługowego. Na koniec roku sprawozdawczego bieżący stan sanitarny obiektów użyteczności publicznej nie budził zastrzeżeń, nie stwierdzono uchybień stanowiących zagrożenie dla zdrowia i życia.

V. STAN SANITARNY PODMIOTÓW, W KTÓRYCH WYKONYWANA JEST DZIAŁALNOŚĆ LECZNICZA

1. Szpitale

Na terenie powiatu pińczowskiego, pod nadzorem PSSE w Busku Zdroju znajdują się:

- 1) Szpital Powiatowy w Pińczowie ul. Armii Krajowej 22, 28-400 Pińczów
- 2) INTERKARD Centrum Kardiologii Inwazyjnej, Elektroterapii i Angiologii w Pińczowie ul. Armii Krajowej 22, 28-400 Pińczów

Obiekty w roku sprawozdawczym kontrolowane, kompleksowa kontrole obiektów szpitalnych nie wykazały nieprawidłowości.

1.1. Zaopatrzenie w wodę

Zaopatrzenie w wodę stanowi wodociąg publiczny, jakość wody odpowiada wymogom.

Obiekt szpitala posiada również rezerwowe źródło wody, zbiorniki o łącznej pojemności 16m³.

1.2. Postępowanie z odpadami medycznymi i komunalnymi

Postępowanie z odpadami medycznymi i komunalnymi w kontrolowanym obiekcie szpitalnym – oceniono jako prawidłowe.

Odpady medyczne gromadzone są w pojemnikach lub workach w miejscu ich powstawania uwzględniając ich właściwości oraz sposób ich unieszkodliwiania. Przekazywane niezwłocznie do pomieszczenia lub urządzeń chłodniczych, z zachowaniem odpowiednich środków ostrożności. Odbierane zgodnie z umową przez specjalistyczną, firmę zewnętrzną.

Odpady komunalne również odbierane zgodnie z umową również przez firmę zewnętrzną.

1.3. Gospodarka bielizną szpitalną

Gospodarka bielizną szpitalną bez zastrzeżeń, wydzielone miejsca/magazyny bielizny czystej i brudnej. Pranie bielizny szpitalnej w pralni zewnętrznej, transport bielizny szpitalnej zapewnia pralnia.

2. Sanatoria – brak w ewidencji.

3. Podmioty lecznicze realizujące ambulatoryjne świadczenia zdrowotne /przychodnie, ośrodki zdrowia, poradnie itp./

Na terenie powiatu pińczowskiego znajduje się:

- Przychodnie i ośrodki zdrowia – **12**, skontrolowano **12**
- Zakład opiekuńczo-leczniczy -**1**, skontrolowano **1**
- Inne zakłady– **2** (stacjonarne całodobowe świadczenia zdrowotne) skontrolowano - **1**
 - *Pogotowie w Pińczowie*
 - *Ambulatorium Zakładu Karnego w Pińczowie – skontrolowane w czasie kontroli kompleksowej Zakładu Karnego*
- Zakłady rehabilitacji leczniczej – w ewidencji **2**, skontrolowano - **0**
 - *NZOZ LIB-MED. Barbara Liberek, Michałów 111*
 - *NZOZ LIB-MED. Barbara Liberek, Działoszyce ul. Pińczowska 18*
- Zakłady badań diagnostycznych i medyczne laboratoria diagnostyczne (kontrolowane przez pion Epidemiologiczny - **2**) – skontrolowano - **0**
 - *Bio-DIAGNOSTYKA Sp. z o.o NZOZ Laboratorium; 28-400 Pińczów ul. Armii Krajowej 22*
 - *Punkt pobrań ul. Bednarska3, 28-400 Pińczów*
- Inne ambulatoryjne świadczenia – **2**, skontrolowano - **1**
 - *Nowoczesne Centrum Medyczne „OKOKLINIK” Sp.zo.o. Spółka Komandytowa 28-400 Pińczów ul. Armii Krajowej 22*
 - *Ośrodek Chemioterapii Diennej w Pińczowie – obiekt należy do Świętokrzyskiego Centrum Onkologii w Kielcach*

W związku ze stwierdzonymi nieprawidłowościami w jednym obiekcie tj. Przychodni Rejonowej w Działoszycach wydano **1 decyzję merytoryczną** oraz wydano **1 decyzję opłatową** za kwestionowaną kontrolę. Termin wykonania zaleceń do 31.05.2024r.

3.1. Zaopatrzenie w wodę

Wszystkie kontrolowane podmioty lecznicze świadczące ambulatoryjne świadczenia zdrowotne zaopatrywane są w wodę o dobrej jakości pochodzącą z wodociągów publicznych objętych stałym nadzorem sanitarnym w ramach monitoringu wody przeznaczonej do spożycia. W większości zakładów leczniczych ustalone są punkty poboru prób wody.

3.2. Postępowanie z odpadami medycznymi i komunalnymi

Kontrolowane Zakłady Opieki Zdrowotnej zarówno publiczne jak i niepubliczne wytwarzające odpady niebezpieczne posiadają podpisane umowy na odbiór odpadów.

Przeprowadzone przez pracowników inspekcji sanitarnej kontrole placówek nie wykazały nieprawidłowości w zakresie postępowania z odpadami, a w szczególności z odpadami pochodzenia medycznego.

3.3. Gospodarka bielizną

We wszystkich kontrolowanych placówkach ambulatoryjnych wydzielone są miejsca do przechowywania bielizny czystej /szafy/. Bielizna brudna gromadzona w sposób właściwy. Pranie bielizny w pralniach lub we własnym zakresie /własne pralnie/. Praniu poddawane są głównie fartuchy, parawany i sporadycznie firanki. Stosowane prześcieradła jednorazowego użytku.

4. Wnioski

W powiecie pińczowskim, stan sanitarny podmiotów, w których wykonywana jest działalność lecznicza oceniono jako dobry. Postępowanie z odpadami medycznymi i komunalnymi prawidłowe, nie budzi zastrzeżeń. Wywóz odpadów zapewniają firmy w ramach zawartych umów. Prawidłowo utrzymana częstotliwość wywozu odpadów. Postępowanie z bielizną zgodne z opracowanymi procedurami. We wszystkich obiektach wydzielono magazyny bielizny czystej i brudnej. Również prawidłowo realizowane są podstawowe wymogi w zakresie dezynfekcji i sterylizacji.

VI. WARUNKI SANITARNO-HIGIENICZNE ŚRODOWISKA PRACY

Przedmiotem działalności Sekcji Nadzoru Środowiska Pracy jest nadzór nad zakładami pracy, dotyczący warunków zdrowotnych środowiska pracy oraz zapobiegania powstawaniu chorób zawodowych i innych chorób związanych z warunkami pracy. Zasadniczą tematyką w 2023r. było prowadzenie działań wynikających z ustaleń FORUM dot. wymiany informacji o egzekwowaniu przepisów rozporządzenia REACH, oraz prowadzenie nadzoru nad podmiotami wprowadzającymi do obrotu produkty biobójcze zawierające substancje czynne prowadzenie nadzoru nad warunkami pracy i wypełnieniem przez pracodawców obowiązków, przestrzegania przepisów dot. nowych ograniczeń stosowania substancji benzofenonu-3 i oktokrylenu w produktach kosmetycznych.

Na terenie powiatu objętych nadzorem jest 149 obiektów. W 2023r. skontrolowano 43 obiekty.

Tabela 1.

Liczba pracowników zatrudnionych w zakładzie pracy	Liczba zakładów pracy skontrolowanych w 2023 r.
5	15
6 – 20	16
21 – 50	4
51 – 100	3
101 – 250	5
>250	
ogółem	43

1. Zakres kontroli warunków pracy

W 2023 r. przeprowadzono 51 kontroli w 43 zakładach zatrudniających 472 pracowników.

Tabela 2.

Temat	Liczba kontroli
Warunki pracy w zakładach	36
Substancje i mieszaniny chemiczne	2
Produkty biobójcze	3
Środki zastępcze	1
Produkty kosmetyczne	8
Czynniki rakotwórcze i mutagenne	2

Skala realnych i potencjalnych zagrożeń decyduje o tym, jakie czynniki środowiskowe powinny być przedmiotem systematycznego nadzoru i wynikających z nich działań represyjnych i interwencyjnych. Pod uwagę bierze się następujące kryteria :

1. Występowanie czynników szkodliwych w środowisku pracy.
2. Występowanie przekroczeń najwyższych dopuszczalnych stężeń (NDS) i najwyższych dopuszczalnych natężeń (NDN) wyżej wymienionych czynników.
3. Stosowanie substancji i mieszanin chemicznych.
4. Stosowanie prekursorów narkotykowych kategorii 2 i 3.
5. Występowanie czynników rakotwórczych.
6. Stosowanie produktów biobójczych.
7. Stosowanie środków ochrony roślin.
8. Występowanie czynników biologicznych.
9. Występowanie chorób zawodowych.

Analizując rodzaj branży PKD najwięcej kontroli w 2023r. przeprowadzono w następujących branżach:

- Handel detaliczny z wyłączeniem handlu detalicznego pojazdami samochodowymi
- Produkcja wyrobów z pozostałych mineralnych surowców niemetalicznych
- Produkcja wyrobów tartacznych

W 2023r. najwięcej decyzji wydano w następujących branżach:

- Produkcja metalowych wyrobów gotowych, z wyłączeniem maszyn i urządzeń

W 2023r. najwięcej pracowników zatrudnionych było w branżach:

- Usługi administracji publicznej i obrony narodowej; usługi w zakresie obowiązkowych zabezpieczeń społecznych
- Produkcja wyrobów z pozostałych mineralnych surowców niemetalicznych
- Produkcja metalowych wyrobów gotowych, z wyłączeniem maszyn i urządzeń
- Naprawa, konserwacja i instalowanie maszyn i urządzeń

2. Postępowanie administracyjno – egzekucyjne.

W wyniku przeprowadzonych w 2023 r. kontroli wydano 14 decyzji.

Decyzje te zawierały zarządzenia dotyczące:

1. Przeprowadzenia pomiarów czynników szkodliwych.
2. Uaktualnienia oceny ryzyka zawodowego.
3. Doprowadzenia do właściwego stanu pomieszczenia higieniczno – sanitarne.
4. Uzupełnienie rejestru czynników szkodliwych oraz karty badań i pomiarów czynników szkodliwych występujących w środowisku pracy.
5. Substancji i mieszanin chemicznych.
6. Zakazu wprowadzania do obrotu produktów kosmetycznych.
7. Wycofania z obrotu produktów kosmetycznych.

Zarządzenia z decyzji przedsiębiorcy wykonują w ustalonych terminach. Postępowań egzekucyjnych nie prowadzono.

3. Nadzór nad warunkami pracy

3.1. Nadzór nad warunkami pracy w przekroczeniach NDS i NDN.

W 2023 r. w powiecie pińczowskim przekroczenia NDN hałasu stwierdzono w 4 zakładach:

- 1 zakład zajmuje się produkcją artykułów spożywczych, przekroczenie NDN hałasu, 10 osób pracuje w przekroczeniach hałasu, pracodawca sporządził plan działań organizacyjno – technicznych zmierzających do zmniejszenia narażenia pracowników na hałas.
- 1 zakład zajmuje się produkcją wyrobów z pozostałych mineralnych surowców niemetalicznych, przekroczenie NDN hałasu, 15 osób pracuje w przekroczeniach, sporządzono plan działań organizacyjno – technicznych zmierzających do zmniejszenia narażenia pracowników na hałas.
- 1 zakład zajmuje się produkcją metalowych wyrobów gotowych, z wyłączeniem maszyn i urządzeń, przekroczenie NDN hałasu, 60 osób pracuje w przekroczeniach, sporządzono plan działań organizacyjno – technicznych zmierzających do zmniejszenia narażenia pracowników na hałas.
- 1 zakład zajmuje się pozostałymi specjalistycznymi robotami budowlanymi, gdzie indziej niesklasyfikowanymi, przekroczenie NDN hałasu, 2 osoby pracują w przekroczeniach, sporządzono plan działań organizacyjno – technicznych zmierzających do zmniejszenia narażenia pracowników na hałas.

Poprawa warunków pracy związana jest również z ograniczeniem liczby osób zatrudnionych, likwidacją niektórych stanowisk pracy

Przekroczenia NDN hałasu występują ponadto w 2 zakładach pracy, które stwierdzono w latach ubiegłych. W warunkach przekroczenia NDN pracuje 17 osób.

Zakłady te są objęte szczególnym nadzorem. Wprowadziły w życie program działań organizacyjno – technicznych, zmierzających do ograniczenia narażenia pracowników na hałas, który jest na bieżąco monitorowany i doskonalony czego efektem są coraz mniejsze przekroczenia NDN hałasu oraz zwiększona ochrona pracowników przed hałasem /rotacja

pracowników, szkolenia dla pracowników w celu zwiększenia świadomości pracowników jakie są skutki działania hałasu, szczegółowe badania lekarskie/.

Należy stwierdzić, że pracodawcy sukcesywnie wprowadzali rozwiązania techniczne i organizacyjne, mające na celu zmniejszenie narażenia poprzez zmniejszenie poniżej normy NDN czynników szkodliwych : wymiana maszyn i urządzeń na bardziej nowoczesne, montowanie dodatkowych odciągów, montowanie wentylacji mechanicznej, kapitalne remonty, stosowanie nowoczesnych środków ochrony indywidualnej, rotacja pracowników.

3.2. Poprawa warunków pracy innych niż związanych z przekroczeniami NDS i NDN

W 1 zakładzie, zajmującym się produkcją wyrobów tartacznych zapewniono właściwy stan sanitarny pomieszczeń higieniczno – sanitarnych.

W 1 zakładzie, zajmującym się produkcją mebli zapewniono właściwy stan sanitarny pomieszczeń higieniczno – sanitarnych.

W 1 zakładzie, zajmującym się naprawą pojazdów samochodowych zapewniono właściwy stan sanitarny pomieszczeń higieniczno – sanitarnych.

3.3. Substancje i mieszaniny chemiczne

Przeprowadzono 2 kontrole tematyczne w 2 zakładach stosujących substancje i mieszaniny chemiczne.

Ponadto podczas kontroli dotyczących ogólnych wymogów bhp w 20 przypadkach skontrolowano mieszaniny chemiczne.

Wydano 4 decyzje, z których dwie zostały wykonane i dwie niewykonane z tego powodu, iż jeszcze nie upłynął termin ich wykonania.

3.4. Produkty biobójcze

Produkty, które zawierają co najmniej 1 substancję czynną przeznaczoną do niszczenia, odstraszania, unieszkodliwiania, zapobiegania w kontrolowany sposób organizmów szkodliwych poprzez działanie chemiczne lub biologiczne. W 2023 r. przeprowadzono ogółem 3 kontrole w 3 zakładach w zakresie nadzoru nad produktami biobójczymi. Nie wydano decyzji.

Produkty miały ważne pozwolenia Ministra Zdrowia na obrót produktem biobójczym i nie zawierały w swoim składzie niedozwolonych substancji.

3.5. Czynniki biologiczne

W 2023r. podczas kontroli ogólnych warunków bhp w 5 przypadkach skontrolowano również czynniki biologiczne. Wydano 2 decyzje administracyjne. Zalecenia z decyzji zostały wykonane.

3.6 Produkty kosmetyczne

W 2023r. przeprowadzono ogółem 8 kontroli tematycznych w 6 obiektach, w tym:

- 1 kontrola u 1 producenta produktów kosmetycznych,
- 7 kontroli u 6 wprowadzających do obrotu produkty kosmetyczne.

Decyzji nie wydawano.

3.7. Czynniki rakotwórcze i mutagenne.

W 2023 r. podczas kontroli dotyczących ogólnych wymogów bhp w 2 przypadkach skontrolowano narażenie na czynniki rakotwórcze i mutagenne tj promieniowanie jonizujące i formaldehyd.

Decyzji nie wydawano.

3.8. Środki zastępcze

Przeprowadzono 1 kontrolę w sklepie zajmującym się sprzedażą e – papierosów i akcesoriów. Nie stwierdzono nieprawidłowości.

3.9. Choroby zawodowe

W 2023 r. przeprowadzono 5 wizytacji w ramach postępowań dowodowych w sprawach chorób zawodowych. Sporządzono 5 kart oceny narażenia zawodowego. Wydano 4 decyzje o braku podstaw do stwierdzenia choroby zawodowej oraz 1 decyzję stwierdzającą chorobę zawodową u rolnika.

4. Podsumowanie

W 2023r. realizowana była pełna ochrona zdrowia pracowników przed niekorzystnym wpływem szkodliwości występujących w środowisku pracy oraz zapobiegania powstawaniu chorób zawodowych i innych chorób związanych z warunkami pracy.

W ramach kluczowych kierunków działań, w celu poprawy warunków pracy i ochrony zdrowia pracowników przed negatywnym oddziaływaniem czynników szkodliwych występujących w miejscu pracy, realizowane były zadania nadzоровe w ramach programów wieloletnich (wymiana informacji o egzekwowaniu przepisów rozporządzenia REACH,) oraz programów obejmujących 2÷3 letnie okresy.

W powiecie pińczowskim w porównaniu z 2022 r. (2 zakłady) wzrosła liczba zakładów pracy z przekroczeniami normatywów higienicznych (w 2023r. 4 zakłady).

We wszystkich 4 przypadkach wprowadzony został program działań organizacyjno – technicznych, zmierzający do ograniczenia narażenia pracowników na hałas.

Zaobserwowano niewielki wzrost stwierdzonych chorób zawodowych. W 2022r. nie wydawano decyzji o stwierdzeniu choroby zawodowej, a w 2023r. wydano 1 decyzję o stwierdzeniu choroby zawodowej u rolnika.

Należy podkreślić, iż w przypadku rolnika niemożliwym jest uniknięcie narażenia z powodu dużej ilości czynników alergizujących oraz powszechnie występujących w środowisku rolnika kleszczy przenoszących bołeriozę.

VII. STAN SANITARNY PLACÓWEK NAUCZANIA I WYCHOWANIA

1. Wprowadzenie

Działalność i kompetencje Państwowej Inspekcji Sanitarnej obejmowała sprawowanie bieżącego nadzoru sanitarnego nad przestrzeganiem przepisów określających wymagania higieniczne i zdrowotne dotyczące:

- stanu sanitarno - higienicznego i technicznego placówek oświatowo – wychowawczych i opiekuńczych,
- higieny procesu nauczania,
- warunków do prowadzenia zajęć wychowania fizycznego w szkołach,
- warunków do utrzymania higieny osobistej w placówkach nauczania i wychowania,
- nadzoru nad warunkami wypoczynku i rekreacji dzieci i młodzieży.

W 2023r. pod nadzorem Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Busku - Zdroju znajdowało się 50 obiektów nauczania i wychowania oraz 20 placówek wypoczynku dzieci i młodzieży.

Żłobek - 2

Klub Dziecięcy -1

Szkoły Podstawowe - 12

Przedszkola - 13

Zespoły Szkół - 14

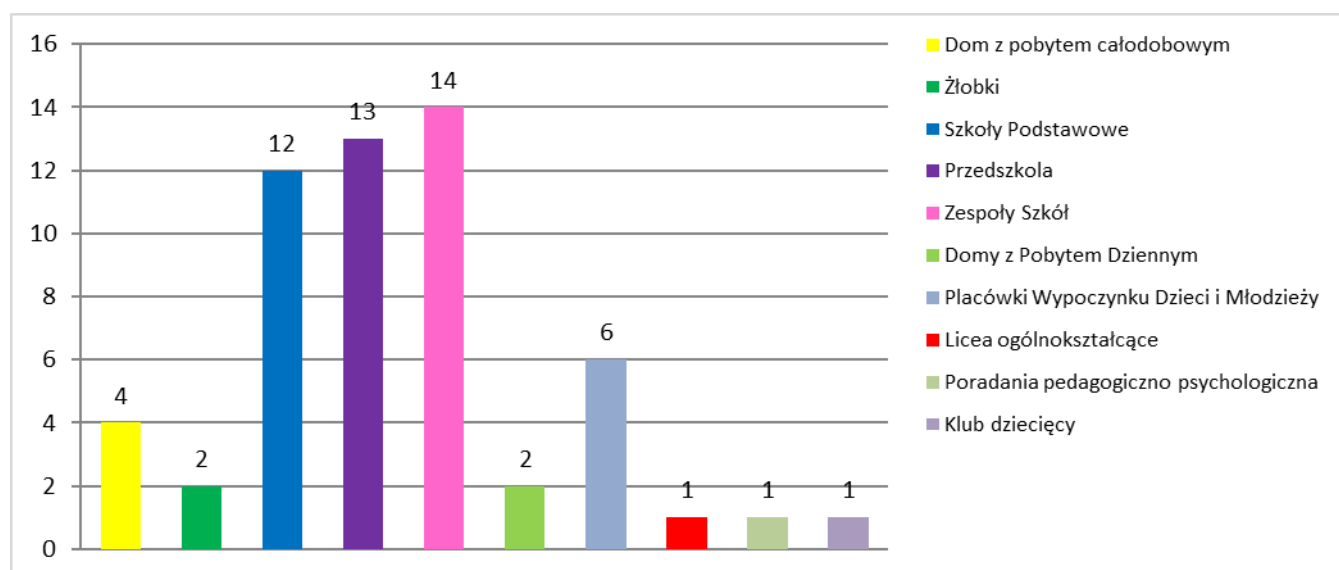
Liceum Ogólnokształcące -1

Domy z Pobytem Całodobowym - 4

Domy z Pobytem Dziennym - 2

Poradnia Pedagogiczna Psychologiczna -1

W 2023r. skontrolowano w powiecie pińczowskim 30 placówek nauczania i wychowania (żłobki, przedszkola, szkoły, liceum, specjalny ośrodek szkolno – wychowawczy) oraz 20 placówek wypoczynku dzieci i młodzieży.

Wykaz placówek oświatowo- wychowawczych nadzorowanych w 2023r. na terenie powiatu pińczowskiego

2. Nadzór nad warunkami sanitarnymi w placówkach dla dzieci i młodzieży

W ramach nadzoru nad warunkami sanitarno - higienicznymi placówek dzieci i młodzieży w powiecie pińczowskim pracownicy Sekcji Higieny Dzieci i Młodzieży w 2023r. przeprowadzili 35 kontroli stanu sanitarnego i higienicznego w tym 20 kontroli na placówkach wypoczynku dzieci i młodzieży, 6 kontroli dostosowania mebli do wzrostu uczniów oraz 14 kontroli dotyczących przygotowania szkół do rozpoczęcia nowego roku szkolnego.

3. Stan sanitarny budynków w których funkcjonują placówki dla dzieci i młodzieży

Zapewnienie w placówkach prawidłowych warunków higieniczno - sanitarnych zaplecza sanitarnego i jego wyposażenia jest jednym z elementów profilaktyki. Bieżąca czystość, dobry stan techniczny powierzchni, instalacji, wentylacja, podłączenie do instalacji wodociągowej i kanalizacyjnej, wyposażenie w wystarczającą liczbę urządzeń sanitarnych w odniesieniu do liczby osób korzystających oraz zapewnienie środków higieny osobistej składają się na podstawowe standardy higieniczne.

W wyniku kontroli przeprowadzonych w 2023r. w placówkach nauczania i wychowania wydano 5 decyzji zarządzających poprawę stanu sanitarnego i higienicznego oraz 2 decyzje zmieniające termin wykonania. Decyzje merytoryczne dotyczyły poprawy stanu sanitarnego i higienicznego ścian i sufitów korytarzy, szatni; stanu technicznego blatów ławek, nawierzchni parkingu, schodów prowadzących do szkoły, armatury łazienkowej.

Nie nałożono mandatów karnych w zakresie warunków do utrzymania higieny osobistej.

4. Zaplecze sanitarne placówek dla dzieci i młodzieży oraz warunki do utrzymania higieny osobistej

W trakcie kontroli placówek dla dzieci i młodzieży ustalono, że wszystkie skontrolowane placówki podłączone są do wodociągu miejskiego lub gminnego.

- 100% skontrolowanych placówek podłączone jest do sieci wodociągowej,
- na 15 skontrolowanych placówek 7 odprowadzały nieczystości do zbiornika bezodpływowego,

Pozostałe kontrolowane placówki podłączone są do kanalizacji miejskiej lub gminnej

- we wszystkich obiektach zapewniono zgodnie z przepisami standardy dostępności do urządzeń sanitarnych (ponadnormatywna liczba uczniów w obiekcie),
- nie stwierdzono placówek z ustępami zewnętrznymi,
- we wszystkich kontrolowanych placówkach zapewniono ciepłą bieżącą wodę przy wszystkich umywalkach.

5. Higiena procesu nauczania

Jednym z zadań Państwowej Inspekcji Sanitarnej jest bieżąca kontrola w zakresie zapewnienia prawidłowych warunków i odpowiedniej organizacji pracy ucznia w celu jego ochrony przed niekorzystnymi warunkami pobytu w placówce. W celu zintensyfikowania sprawowania bieżącego nadzoru sanitarnego w szkołach organy Państwowej Inspekcji Sanitarnej podejmują również działania o charakterze prewencyjnym. Nadzór organów Państwowej Inspekcji Sanitarnej ukierunkowany na ochronę ucznia przed niekorzystnymi warunkami pobytu w placówce obejmuje m.in.:

- działania prozdrowotne, m.in. w zakresie profilaktyki wad postawy czy wad wzroku,
- monitoring w zakresie właściwej organizacji procesu nauczania np. higieniczna ocena rozkładu zajęć lekcyjnych, odpoczynki w czasie trwania przerw międzylekcyjnych,

- promowanie dobrych praktyk, np. w odniesieniu do zapewnienia w placówce dostępu do wody przeznaczonej do spożycia.

W roku sprawozdawczym 2023r. dokonano oceny higienicznej rozkładów zajęć w każdej placówce w której była przeprowadzona kontrola stanu sanitarnego. Plan zajęć oceniano zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Edukacji Narodowej i Sportu w sprawie bezpieczeństwa i higieny w publicznych i niepublicznych szkołach i placówkach (Dz. U. z 2003r. Nr 6, poz. 69 ze zm.).

Sprawdzano:

1. Czy zajęcia rozpoczynają się o stałej porze, przy czym różnica pomiędzy dniami jest nie większa niż 1 godzina.
2. Czy różnica godzin lekcyjnych pomiędzy kolejnymi dniami tygodnia jest nie większa od 1 godziny.
3. Możliwości psychofizyczne uczniów podejmowania intensywnego wysiłku umysłowego w ciągu dnia.

Ocena rozkładów zajęć nie wykazała nieprawidłowości w ocenianym zakresie.

W 2023r. w szkołach i przedszkolach przeprowadzono analizę stanowiska pracy ucznia/przedszkolaka tj. oceniano dostosowanie mebli szkolnych i przedszkolnych do wzrostu. Nieprawidłowe zestawienie mebli ma ujemny wpływ na zdrowie, na prawidłowe kształtowanie się kręgosłupa i prawidłowe funkcjonowanie narządów wewnętrznych.

W 2023r. pomiary mebli przeprowadzono w 6 placówkach. Łącznie przebadano 196 stanowisk pracy ucznia. Wszyscy uczniowie korzystają z prawidłowych stanowisk pracy ucznia, meble oznakowane w dobrym stanie technicznym.

6. Zapewnienie miejsca na podręczniki i przybory szkolne

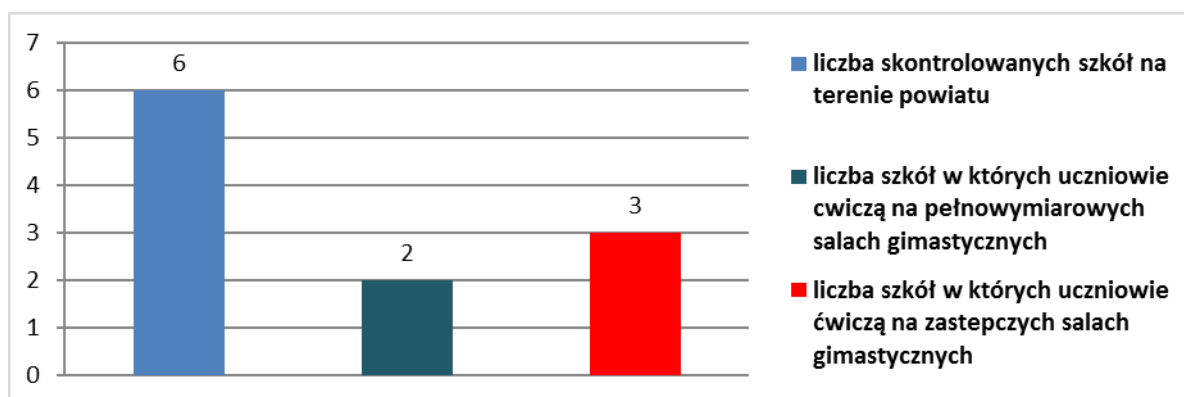
Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 31.12.2002r. w sprawie bezpieczeństwa i higieny w publicznych i niepublicznych szkołach i placówkach (Dz. U. z 2003r. Nr 6, poz. 69 ze zm.) wprowadziło obowiązek zapewnienia uczniom miejsca na pozostawianie w placówce podręczników i przyborów szkolnych w celu zmniejszenia wagi plecaków. Z obowiązku tego na terenie powiatu pińczowskiego wywiązały się wszystkie kontrolowane szkoły. Pomimo zapewnienia możliwości pozostawiania podręczników i przyborów w szkole (w szafkach indywidualnych, zbiorowych, na półkach w regałach, w szatni w szafkach zamykanych szatniowych) uczniowie zabierają je do domu ze względu na potrzebę nauki, przygotowania się do szkoły na kolejny dzień nauki oraz odrabiania zadanych prac domowych.

7. Warunki do prowadzenia zajęć WF

W trosce o bezpieczny i higieniczny pobyt dzieci i młodzieży w szkołach kontrole obejmowały również warunki sanitarno – higieniczne, w których prowadzone są zajęcia wychowania fizycznego. Ocenie poddano m.in. posiadaną przez placówkę infrastrukturę sportową oraz stan sanitarno-techniczny zaplecza sportowego.

Na 6 skontrolowanych szkół w 2023r. w powiecie pińczowskim – 1 szkołę podstawową, 4 zespoły oraz liceum łącznie 3 szkoły posiada szkolne zespoły sportowe z pełnym zapleczem sanitarnym tj. szatnie, sanitariaty i natryski. Natomiast 1 szkoła podstawowa i 2 zespoły szkół zajęcia wychowania fizycznego realizują na zastępczych salach gimnastycznych, 3 placówki korzystają z infrastruktury poza placówką.

Analiza zapewnienia bazy lokalowej do prowadzenia zajęć z wychowania fizycznego w 2023r. na terenie powiatu pińczowskiego (skontrolowano w 2023r. 6 szkół)

Dane dotyczą wszystkich rodzajów skontrolowanych szkół w 2023r.

Wszystkie placówki tj. 3 szkoły posiadają szkolne zespoły sportowe (hale sportowe) posiadają natryski które są czynne lecz nie są wykorzystywane po każdych zajęciach WF lecz tylko po dodatkowych zajęciach.

Ponadto 3 placówki korzystają z basenu w ramach zajęć wychowania fizycznego

8. Warunki sanitarne zorganizowanych form wypoczynku dzieci i młodzieży

W 2023r. na terenie powiatu pińczowskiego zorganizowano 20 form wypoczynku letniego i zimowego (5 w miejscu zamieszkania i 15 formy wyjazdowe). Formy wyjazdowe zorganizowane były w obiektach całorocznych usług hotelarskich i obiektach sezonowych. Łącznie z wypoczynku skorzystało 720.

Podczas kontroli placówek wypoczynku nie stwierdzono zaniedbań, dla uczestników wypoczynku w formie wyjazdowej zapewniono odpowiednie warunki higieniczno - sanitarne. Czystość bieżąca zachowana, dokumentacja medyczna kompletna, opieka medyczna zapewniona – pielęgniarka na placówce lub grupa zgłoszona w Ośrodkach Zdrowia oraz wykupione dodatkowe ubezpieczenie grupowe dla uczestników wypoczynku.

Organizatorzy na placówkach wypoczynku w formie wyjazdowej i w miejscu zamieszkania zapewnili prawidłowe warunki pobytu zgodnie z wytycznymi GIS, MEN i MZ tj; właściwe wyposażenie pokoi sypialnych, właściwe warunki sanitarno higieniczne całej bazy noclegowej w tym sanitariatów. Dzieci i młodzież podczas wypoczynku korzystała również z bazy sportowej dodatkowej tj; sale gimnastyczne , hale sportowe i baseny (podpisane umowy). W ramach wypoczynku dzieci miały organizowane również wycieczki wyjazdowe. Na placówkach wypoczynku zapewnione były odpowiednie warunki higieniczno sanitarne, nie został przekroczony limit, zapewniono dostateczną liczbę urządzeń sanitarnych, w kabinach ustępowych przy umywalkach prawidłowe wyposażenie w jednorazowe środki higieny osobistej , mydło do mycia rąk i środki dozwolone dezynfekcyjne. Uczestnik pod opieką kierownika obozu został przyjęty na oddział Szpitalny ratunkowy w Busku Zdroju.

Podczas kontroli placówek wypoczynku nie stwierdzono zaniedbań, dla uczestników wypoczynku w formie wyjazdowej zapewniono odpowiednie warunki higieniczno - sanitarne. Czystość bieżąca zachowana, dokumentacja medyczna kompletna, opieka medyczna zapewniona – pielęgniarka na placówce lub grupa zgłoszona w Ośrodkach Zdrowia oraz wykupione dodatkowe ubezpieczenie grupowe dla uczestników wypoczynku.

9. Działalność prowadzona w zakresie dożywiania (ogółem szkoły podstawowe, oraz zespoły szkół - skontrolowano 6 szkół w 2023r.)

Na terenie powiatu pińczowskiego podczas kontroli bieżących w roku 2023 stwierdzono, że ciepły posiłek wydawany jest w 5 placówkach – posiłki przygotowywane w obiektach na stołówkach szkolnych lub dowożone w formie cateringu korzysta 233.

Wnioski

1. Zdecydowana większość nadzorowanych placówek oświatowo - wychowawczych zapewniła w 2023r. bezpieczne i higieniczne warunki pobytu w placówkach.
2. We wszystkich obiektach nauczania i wychowania jest dostęp do ciepłej bieżącej wody w pomieszczeniach sanitarnych.
3. W 2023r. na poprawę stanu sanitarnego i technicznego wydawano 5 decyzji administracyjnych, natomiast w 2022r. wydano 8 decyzji administracyjnych.
4. Nadal aktualnym problemem są niedostateczne warunki do prowadzenia zajęć wychowania fizycznego w szkołach (np. niedostateczna liczba pełnowymiarowych sal gimnastycznych z zapleczem, prowadzenie zajęć na korytarzu). Zastrzeżenia budzi również fakt, że szkoły, które posiadają pełną infrastrukturę do prowadzenia zajęć sportowych i czynne natryski nie umożliwiają uczniom korzystania z nich po każdych zajęciach wychowania fizycznego.
5. Dalszej poprawy wymaga w części placówek zagospodarowanie i urządzenie boisk sportowych oraz placów rekreacyjnych, włącznie z placami zabaw, a także utrzymanie ich w pełnej sprawności użytkowej. Niewłaściwy mikroklimat w pomieszczeniach dla uczniów (brak wentylacji w pomieszczeniach) jest nadal problemem głównie placówek funkcjonujących w starych budynkach wybudowanych kilkadziesiąt lat temu.
6. W dalszym ciągu opieka medyczna w placówkach nauczania i wychowania jest niewystarczająca, ze względu na brak stałej, codziennej opieki pielęgniarskiej oraz opieki stomatologicznej. Wobec zagrożeń i problemów zdrowotnych wśród dzieci i młodzieży konieczne jest podjęcie działań zmierzających do zapewnienia gabinetów profilaktycznej opieki zdrowotnej na terenie szkół oraz zapewnienie codziennej obecności pielęgniarki szkolnej.
7. Pomimo przeprowadzanych w budynkach oświatowych prac remontowych i modernizacyjnych, stan sanitarno – higieniczny i techniczny wielu placówek oświatowo- wychowawczych nadal wymaga poprawy. W wyniku prowadzonego

nadzoru stwierdzono występujący problem braku środków finansowych, którymi dysponują placówki, na poprawę warunków technicznych (remonty, wymianę wyposażenia).

8. Placówki oświatowo – wychowawcze są sukcesywnie wyposażane w nowe meble i wyposażenie tj. pomoce dydaktyczne, tablice interaktywne posiadające odpowiednie certyfikaty zgodności lub atesty.
9. Systematycznie z roku na rok obserwuje się poprawę stanu sanitarno-higienicznego i technicznego placówek oświatowo-wychowawczych m.in. w zakresie warunków do utrzymania higieny osobistej, lepszego wyposażenia w certyfikowane meble szkolne, sprzęt i urządzenia sportowe, pomoce edukacyjne.

VIII. STAN SANITARNY OBIEKTÓW ŻYWNOŚCI I ŻYWIENIA

Charakterystyka ogólna nadzorowanych obiektów

W 2023 roku nadzorem objętych było 1006 obiektów (znajdujących się w ewidencji), skontrolowano 106 obiektów, tj. 10,54%. Kontrolą objęto: obiekty produkcji i obrotu żywnością, zakłady żywienia zbiorowego otwarte i zamknięte, zakłady małej gastronomii, środki transportu żywności, miejsca obrotu materiałami i wyrobami do kontaktu z żywnością na terenie powiatu pińczowskiego.

W 2023 roku wpisano do rejestru i wydano 48 zaświadczeń o wpisie do rejestru zakładów na podstawie złożonych wniosków przez właścicieli gospodarstw rolnych, którzy deklarowali prowadzenie działalności zarówno w zakresie produkcji pierwotnej jak i sprzedaży bezpośredniej środków spożywczych pochodzenia roślinnego. Na dzień 31.12.2023r. w rejestrze figuruje 417 podmiotów o których mowa wyżej.

9 gospodarstw rolnych prowadzi Rolniczy Handel Detaliczny – jest to produkcja żywności pochodzenia niezwierzęcego: 4 podmioty zajmują się tłoczeniem oleju na zimno (olej z lnicy, rzepaku, czarnuszki, dyni, ostropestu, lucerny, kopru włoskiego), 2 podmioty zajmuje się produkcją przetworów owocowo-warzywnych, 2 podmioty zajmuje się produkcją kapusty szatkowanej i kapusty kiszanej oraz ogórków kiszonych, 1 podmiot zajmuje się mechanicznym obieraniem czosnku. W 4 gospodarstwach prowadzona jest działalność w warunkach domowych i jest to produkcja ciast i tortów. W 2023r wpisano do rejestru i wydano 1 zaświadczenie o wpisie do rejestru zakładów na podstawie złożonego wniosku dla prowadzonej działalności w zakresie dostaw bezpośrednich, t.j. zbioru jagody leśnej. W rejestrze zakładów nadzorowanych znajdują się 2 obiekty prowadzące działalność w zakresie produkcji oraz sprzedaży wina gronowego z własnej uprawy.

W skontrolowanych obiektach:

- przeprowadzono 155 kontroli i rekontroli sanitarnych,

wydano:

- 4 decyzje zarządzające poprawę stanu sanitarno-technicznego (usterkowe),

- 1 decyzję dotyczącą prawidłowego znakowania wprowadzanej do obrotu żywności prozdrowotnej (1 suplement diety),
- 1 decyzję zakazującą produkcji oraz wprowadzania do obrotu środka spożywczego,
- 1 decyzję wstrzymującą działalność obiektu tymczasowego (sprzedaż przetworów mięsnych),
- 1 decyzję zmieniającą tj. przedłużającą termin realizacji zarządzeń zawartych w treści decyzji administracyjnej pierwotnej,
- 1 decyzję wygaszającą wydano dla wytwórnia suplementów diety,
- 3 decyzje umarzające prowadzone postępowanie w sprawie zatwierdzenia obiektów obrotu żywnością oraz środka transportu,
- nałożono 10 mandatów karnych na kwotę 3600,00 zł.

W ramach nadzoru nad produkcją pierwotną środków spożywczych pochodzenia roślinnego przeprowadzono 2 kontrole w zakresie jakości wprowadzanych do obrotu środków spożywczych. Podczas kontroli pobrano do badania laboratoryjnego 6 próbek środków spożywczych pochodzenia roślinnego tj. 5 prób ogórków, 1 próba żyta - pobrane próbki badano w kierunku parametrów mikrobiologicznych i fizyko-chemicznych (Escherichia coli, pestycydy). Żadna z pobranych próbek nie została zakwestionowana.

W 1 pobranej próbce, tj. w próbce żyta stwierdzono występowanie pozostałości substancji czynnych, które nie są dopuszczone do stosowania na tą uprawę. W związku z powyższym Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Busku - Zdroju przesłał zawiadomienia do wykorzystania służbowego zgodnie z kompetencjami Państwowej Inspekcji Ochrony Roślin i Nasiennictwa Oddział w Pińczowie zwracając się z prośbą o przekazanie informacji o wynikach przeprowadzonego postępowania. Otrzymało odpowiedź na temat podjętych działań przez PIOR i N w Pińczowie.

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny przeprowadził 5 kontroli sanitarnych u nadzorowanych producentów produkcji pierwotnej w związku z otrzymanymi pismami przesłanymi przez Świętokrzyskiego Wojewódzkiego Inspektora Ochrony Roślin i Nasiennictwa w Kielcach, a dotyczącymi stwierdzenia w pobranych przez ww. inspekcję próbkach płodów rolnych substancji czynnych, które nie były dopuszczone do stosowania w danych uprawach. Kontrole dotyczyły uprawy pietruszki oraz selera. W trakcie kontroli nie stwierdzono upraw z których zostały pobrane kwestionowane próbki, nie stwierdzono również na terenie gospodarstw zebranych płodów rolnych. Właściciele gospodarstw oświadczyli, że stosują środki ochrony roślin dopuszczone do danej uprawy i nie są w stanie ustalić pochodzenia wykrytych niedozwolonych substancji.

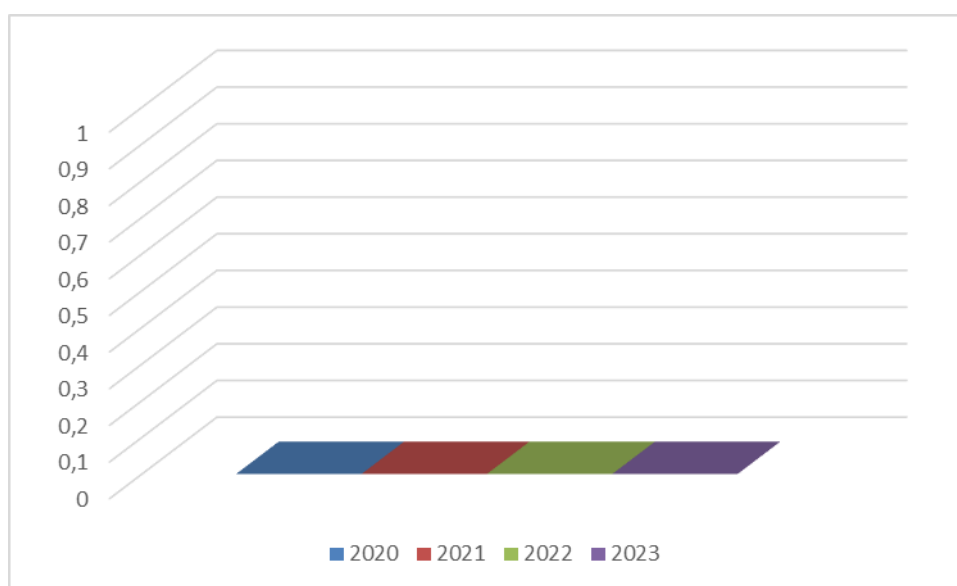
Przeprowadzono kontrolę u producenta pszenicy ekologicznej w związku z otrzymanym pismem przesłanym przez PPIS w Krośnie w sprawie przekroczenia najwyższego dopuszczalnego poziomu ochratoksyny A ($5,2 \pm 1,4 \mu\text{kg}$) w mące pszennej typ 750 ekologicznej wyprodukowanej z ziarna pszenicy ekologicznej zakupionej jak ustalono w trakcie czynności kontrolnych u kontrolowanego producenta produkcji pierwotnej. Podczas

kontroli we wskazanym gospodarstwie nie stwierdzono ziarna pszenicy ekologicznej. Osoba kontrolowana poinformowała, że całość zbiorów pszenicy sprzedano do młyna. Sprzedaż udokumentowana fakturą sprzedaży. Na terenie gospodarstwa rolnego znajdują się magazyny służące do przechowywania zboża. Magazyny czyste, bez oznak zawilgocenia i śladów wskazujących na bytowanie szkodników.

W 36 obiektach przeprowadzono ocenę stanu sanitarnego wg ujednoliconych „arkuszy oceny zakładu produkcji żywności dla poszczególnych rodzajów obiektów”. Nie stwierdzono obiektów niezgodnych. Powyższa ocena wynika z faktu, iż zgodnie z ustaleniami z Departamentem Bezpieczeństwa Żywności i Żywienia GIS w 2015r. zakład jest niezgodny z wymaganiami jeżeli w arkuszu oceny otrzymał maksymalną liczbę punktów (tj. powyżej 72 pkt) oraz maksymalną liczbę punktów zakresie zabezpieczenia zakładu przed szkodnikami, stanu sanitarno-higienicznego, warunków magazynowania oraz higieny i stanu zdrowia osób mających kontakt z żywnością. W 2022r. również żaden z zakładów nie został oceniony jako niezgodny z wymaganiami.

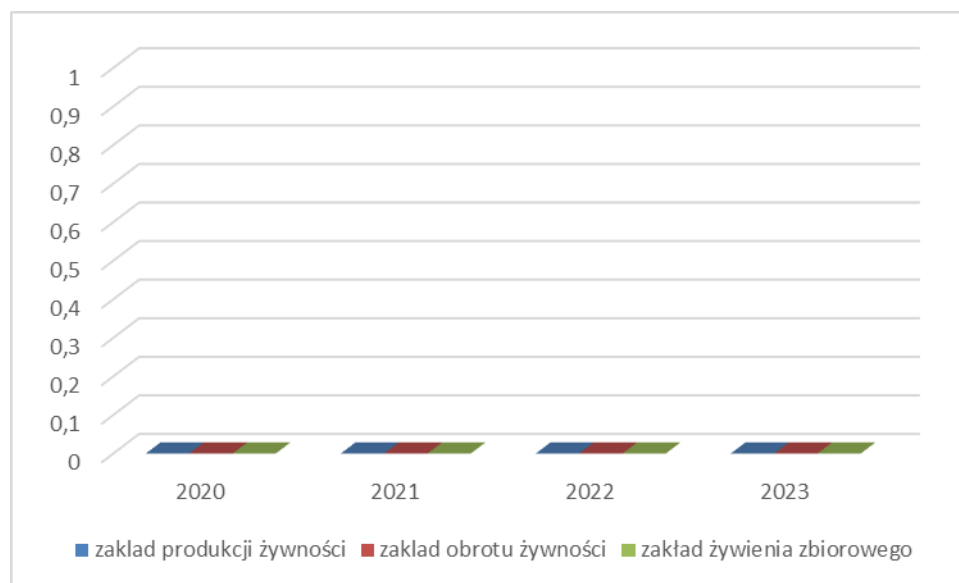
Stan sanitarny obiektów żywnościowo-żywnościowych na terenie powiatu pińczowskiego w latach 2020-2023, wyrażony odsetkiem obiektów niezgodnych, przedstawia wykres 1.

Wykres 1

Stan sanitarny poszczególnych rodzajów zakładów na terenie powiatu pińczowskiego w latach 2020-2023, wyrażony odsetkiem obiektów niezgodnych, przedstawia wykres 2.

Wykres 2

Najczęściej stwierdzane nieprawidłowości w nadzorowanych obiektach:

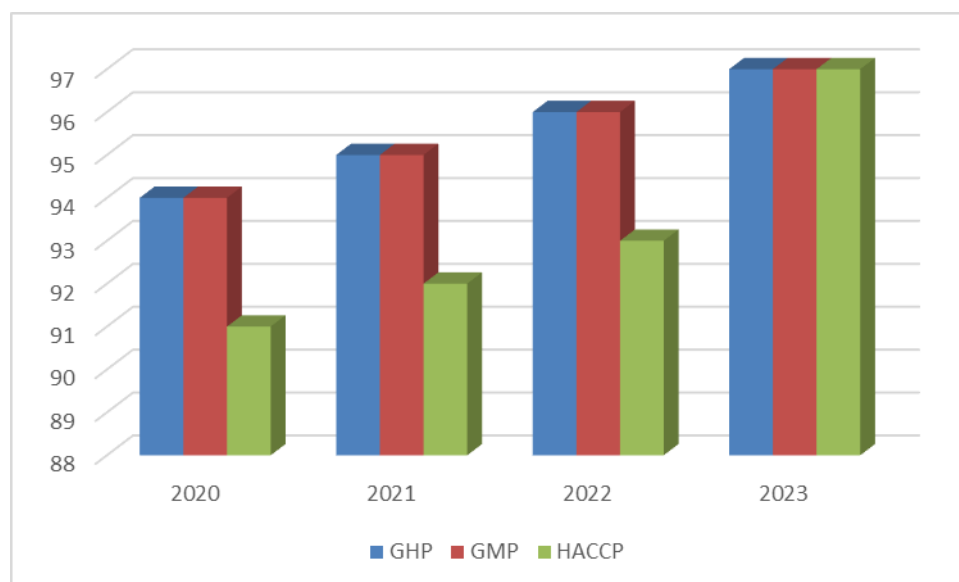
- pomieszczenia zakładów w złym stanie sanitarno-higienicznym,
- brak czystości i porządku w salach sprzedaży oraz w pomieszczeniach produkcyjnych i magazynowych zakładów.
- wprowadzanie do obrotu środków spożywczych nieoznakowanych, po upływie terminu przydatności do spożycia i dacie minimalnej trwałości,
- brudne umywalki do mycia rąk,
- brak środków dezynfekcyjnych w terminach ważności, ręczników jednorazowego użytku przy umywalkach do mycia rąk, brak możliwości higienicznego mycia i suszenia rąk,
- brak segregacji w urządzeniach chłodniczych, razem przechowuje się produkty do bezpośredniego spożycia z produktami nieoczyszczonymi,
- środki spożywcze przechowywane na ladach sprzedaży lub w odkrytych gablotach, nie zabezpieczone przed zanieczyszczeniem ze strony klientów,
- brak zachowania ciągłości łańcucha chłodniczego oraz brak monitorowania i dokumentowania warunków przechowywania środków spożywczych,
- przechowywanie środków spożywczych w warunkach niezgodnych z deklaracjami producentów (praktykowanie zamrażanie mięsa, które zgodnie z zaleceniami producenta powinny być przechowywane w warunkach chłodniczych).
- brak prawidłowego przechowywania sprzętu i środków używanych do sprzątnięcia, mycia i do dezynfekcji, przechowywane w pomieszczeniach produkcyjnych zakładów oraz salach sprzedaży,

- gospodarka odpadami prowadzona w sposób nieprawidłowy, odpady poprodukcyjne nie są usuwane na bieżąco z pomieszczeń produkcyjnych, brak dostatecznej ilości pojemników na odpady, pojemniki i kosze brudne i nadmiernie przepełnione,
- brak prawidłowo opracowanych, wdrożonych i dokumentowanych procedur opartych na zasadach systemu HACCP (System Analizy Zagrożeń i Krytycznych Punktów Kontroli), między innymi w zakresie: jakości zdrowotnej produkowanych wyrobów (brak badań właściwości), brak wyników badań potwierdzających skuteczność przeprowadzanych zabiegów myjąco-dezynfekujących, procedur wycofania partii żywności nie odpowiadających wymaganiom jakości zdrowotnej. Brak weryfikacji systemu HACCP poprzez prowadzenie audytów wewnętrznych zgodnie z zapisami w dokumentacji systemu kontroli, brak nawyków sanitarnych personelu), personel pracujący z żywnością nie jest szkolony w sprawach higieny żywności odpowiednio do zakresu prowadzonej działalności.

W 2023r. nie stwierdzono obiektów niezgodnych. W 2022r. również nie stwierdzono obiektów niezgodnych. Biorąc pod uwagę ubiegły rok można stwierdzić, iż stan wdrożonej kontroli wewnętrznej przez zakłady, tak w zakresie Dobrej Praktyki Higienicznej (GHP) jak i Dobrej Praktyki Produkcyjnej (GMP) uległ nieznacznej poprawie 2022 r. - 96%, 2023r. – 97%. Stan wdrożenia zasad systemu HACCP uległ również nieznacznej poprawie: 2022r. - 93%, w 2023 r. – 94%. W związku z tym iż zakłady zmieniają zakres prowadzonej działalności poprzez rozszerzenie zakresu dotychczasowej działalności system HACCP wymaga stałej weryfikacji i dostosowania do zakresu prowadzonej działalności.

Stan wdrożenia przez przedsiębiorców zasad GHP, GMP oraz HACCP w latach 2020-2023, wyrażony odsetkiem zakładów z wdrożonymi systemami, przedstawia wykres 3.

Wykres 3

Bezpieczeństwo zdrowotne żywności, żywienia i przedmiotów użytku

Realizując zadania w zakresie zapewnienia bezpieczeństwa zdrowotnego żywności, żywienia i przedmiotów użytku stwierdzono i ustalono między innymi:

- Ogółem w 2023 roku w ramach urzędowej kontroli żywności i monitoringu pobrano i zbadano 75 próbek środków spożywczych.
- Mikrobiologicznie zbadano 26 próbek. Nie kwestionowano żadnej próbki - próbki zgodne z wymaganiami.
- Chemicznie zbadano 49 próbek. Nie kwestionowano żadnej próbki - próbki zgodne z wymaganiami.
- 1. W ramach realizacji krajowego planu monitoringu i urzędowej kontroli żywności pobrano do badań na obecność materiału genetycznie modyfikowanego 1 próbkę środka spożywczego (Solae Supro 595. Izolowane białko sojowe). Próbka zgodna z wymaganiami- nie stwierdzono sekwencji: p35S, TNOS, pFMV, bar, pat, nptII, P-nos-nptII, ctp2CP4epsps. W 2023r. nie otrzymano powiadomień dotyczących wycofania z rynku nieautoryzowanych, genetycznie zmodyfikowanych środków spożywczych.
- 2. W związku z 7 powiadomieniami alarmowymi w ramach Systemu Wczesnego Ostrzegania o Niebezpiecznych Produktach Żywnościowych i Środkach Żywienia Zwierząt (RASFF), 42 powiadomienia informacyjnymi w ramach systemu RASFF przeprowadzono 5 kontroli oraz rozmowy telefoniczne.

W ramach podejmowanych czynności wycofano z obrotu:

- **4 sztuki** produktu pn. Herbata Loyd Earl grey, nr partii: L 1810213A, najlepiej spożyć przed: 12.2023, ze względu na stwierdzenie przekroczenia najwyższego dopuszczalnego poziomu sumy alkaloidów pirolizydynowych.
 - **1 sztuka** produktu pn. „Reshi Mushroom” nr partii: B253203, najlepiej spożyć przed końcem: 02/26, ze względu na nieoznakowane napromieniowanie suplementu diety.
 - **14 sztuk** produktu pn. Herbata czarna liściasta łamana LOYD MADRAS, data minimalnej trwałości: 08.2025, nr partii: L22082313A, masa 100g, ze względu na stwierdzenie przekroczenia najwyższego dopuszczalnego poziomu pozostałości pestycydu fenobukarbu.
 - **5 sztuk** produktu pn. Sałatka Babuni obiadowa dinner salad, kod EAN 5903285001005, ze względu na skargę konsumencką dotyczącą znalezienia odłamków szkła w środku spożywczym.
3. W ramach prowadzonego nadzoru nad żywnością prozdrowotną oraz w związku z poleceniem GIS dotyczącym przeprowadzeniem kontroli tematycznych u producentów i importerów suplementów diety, z uwzględnieniem sprzedaży internetowej przeprowadzono kontrole u nadzorowanych producentów suplementów diety. Podczas kontroli dokonano analizy składu ilościowo - jakościowego produkowanych

4 suplementów diety, dokonywano również oceny znakowania, oraz przeglądu stron internetowych podmiotów mających lokalizację na nadzorowanym terenie, w tym stron internetowych producentów. W 1 zakładzie stwierdzono nieprawidłowości. Stwierdzono, iż oznakowanie 1 suplementu diety oraz prezentacja na stronie internetowej jest niezgodna z przepisami prawa żywnościowego. W prezentacji suplementu diety „Wrotycz ziele (Tanaceum Vulgare L.) Suplement diety”. Susz ziołowy zamieszczone zostały informacje o właściwościach wrotyczu, które mogą sugerować właściwości lecznicze, jak również wprowadzać konsumenta w błąd. Stwierdzono również nieprawidłowości w zakresie znakowania suplementu. Wystosowano pismo interwencyjne zobowiązując właściciela do wyeliminowania nieprawidłowości i poinformowaniu o podjętych działaniach. Właściciel w przesłanym piśmie poinformował o wyeliminowaniu nieprawidłowości. Ponowna kontrola prezentacji ww. środka spożywczego na stronie internetowej nie wykazał niezgodności.

- Dokonywano przeglądu stron internetowych zarejestrowanych podmiotów wprowadzających suplementy diety do obrotu przez internet mających lokalizację na terenie Pińczowa w związku z:

- > sprzedażą internetową produktów dla których wprowadzający do obrotu zadeklarowali zawartość johimbiny oraz ibutamoren,

- > sprzedażą internetową produktów zawierających w składzie mononukleotyd nikotynoamidowy (NMN),

- > sprzedażą internetową suplementów diety tj. Panaseus Na pasożyty, MIRLEK ELIKSIR PARAZITEX 100ML - BEZALKOHOLOWA NALEWKA NA PASOŻYTY, GRZYBY, BAKTERIE oraz NANO PARA w związku z naruszeniem przepisów prawa żywnościowego i reklamy,

- > sprzedażą internetową suplementów diety pn. Candyk w związku z naruszeniem przepisów prawa żywnościowego i reklamy,

- > sprzedażą internetową suplementów diety pn.: „Vernikabon complex”, „Pasoleq Oczyszczanie” oraz „PARA FARM 100 ml” w związku z naruszeniem przepisów prawa żywnościowego i reklamy,

- > sprzedażą internetową suplementów diety pn.: „Vernikabon complex”, „Pasoleq Oczyszczanie” oraz „PARA FARM 100 ml”, w związku z naruszeniem przepisów prawa żywnościowego i reklamy,

- > sprzedażą internetową suplementów diety pn.: „Desparazil” w związku z naruszeniem przepisów prawa żywnościowego i reklamy,

Podczas kontroli stron internetowych, nie stwierdzono w sprzedaży przedmiotowych produktów.

- Prowadzono postępowanie wyjaśniające i administracyjne w związku z otrzymaną interwencją dotyczącą wprowadzania do obrotu przez nadzorowaną firmę suplementu diety, którego nazwa mogła wprowadzić konsumenta w błąd poprzez sugerowanie, że środek spożywczy posiada szczególne właściwości zdrowotne, w tym zapobieganie chorobie, tj. zwalczające lub łagodzące objawy alergii bądź jej zapobiegające. Stwierdzono również nieprawidłowości w zakresie składu surowcowego przedmiotowego suplementu. Dla przedmiotowej firmy została wydana decyzja zakazująca produkcji i wprowadzania do obrotu

handlowego kwestionowanego suplementu diety. Decyzji nadano rygor natychmiastowej wykonalności. Przedsiębiorca przesłał informację o zakończeniu produkcji oraz wprowadzaniu suplementu diety od obrotu, przesłał również informację do GIS o wycofaniu się z produkcji suplementu diety.

- Prowadzone postępowanie administracyjne dotyczące wprowadzania do obrotu przez nadzorowaną firmę suplementu diety, gdzie w nazwie produktu zastosowano zwrot, który sugeruje, że ma on właściwości przeciwpasożytnicze, odrobaczające, oczyszczające organizm z pasożytów, zwalczające pasożyty, łagodzące objawy chorób pasożytniczych bądź zapobiegające zarażeniu się pasożytami. Przypisuje artykułowi zapobieganie chorobom lub leczenia chorób, bądź odwołuje się do takich właściwości. Zamieszczono również informacje odwołujące się do właściwości składników roślinnych (ziół) zawarto sformułowania zawarte w opisie suplementu takie jak „wspiera trawienie”, „pomaga utrzymać zdrowie żołądka”, „pomaga utrzymać zrównoważoną pracę żołądka i układu jelitowego”. Została wydana decyzja zarządzająca opracować sposób znakowania i znakować kwestionowane znakowanie suplementu diety w sposób zgony z rozporządzeniem parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1169/2011 z dnia 25 października 2011 r. (...).

- Przeprowadzono 5 kontroli w obiektach wprowadzających do obrotu żywność prozdrowotną, w trakcie kontroli oceniono znakowanie 5 suplementów diety, nie stwierdzono nieprawidłowości w zakresie znakowania 4 suplementów diety. Wniesiono uwagę do znakowania 1 suplementu diety, w związku z czym wystosowano pismo informacyjne do PPIS nadzorującego producenta.

- Pobrano do badań laboratoryjnych 1 próbkę suplementu, próbki nie kwestionowano.

4. W związku z wystąpieniem ASF na terenie polski i możliwością przeniesienia na teren woj. świętokrzyskiego prowadzono nadzór nad legalnością wprowadzanej do obrotu żywności pochodzenia zwierzęcego oraz zagospodarowania odpadów pochodzenia zwierzęcego w obiektach żywnościowo-żywnościowych. Przeprowadzane kontrole obejmowały legalność wprowadzanej do obrotu żywności pochodzenia zwierzęcego ze szczególnym uwzględnieniem sprzedaży mięsa i produktów pochodzących z dzików.

Kontrolą objęto zakłady żywienia zbiorowego, obiekty obrotu żywnością, obiekty prowadzące sprzedaż przetworów mięsnych na placu targowym. Łącznie przeprowadzono 34 kontrole obejmujących w/w obszar. Za stwierdzone w trakcie kontroli nieprawidłowości w tym w/w obszarze tj. dotyczące gospodarki odpadami nałożono 4 mandaty karne na kwotę 1400 złotych. Mandaty karne nałożono za brudne oraz nieprawidłowe kosze na śmieci (kosze bez pokryw), przepełnione pojemniki na odpady. W przypadku stwierdzenia nieprawidłowości w obszarze gospodarki odpadami zalecano wyposażyć obiekty w prawidłowe, zamykane kosze na odpady, dostosować częstotliwość wywozu odpadów do ilości powstających odpadów w obiekcie. W trakcie kontroli przeprowadzonych w obiektach żywnościowo-żywnościowych nie stwierdzono w sprzedaży oraz używania do przygotowywania potraw mięsa i przetworów mięsnych niewiadomego pochodzenia.

Prowadzono postępowanie administracyjne w związku z otrzymaną interwencyjną dotyczącą nieprawidłowych warunków przechowywania i sprzedaży wędlin prowadzoną na Miejskim Placu Targowym w Pińczowie przy ulicy Republiki Pińczowskiej. Podczas kontroli stwierdzono szereg nieprawidłowości w sprzedaży produktów wędliniarskich dotyczących braku zachowania wymagań higieniczno – sanitarnych oraz braku

oznakowania i braku dokumentów potwierdzających pochodzenie wprowadzanych do obrotu produktów wędliniarskich, co skutkowało wydaniem decyzji administracyjnej wstrzymującej prowadzenie działalności punktu sprzedaży wędlin na ww. placu targowym. Decyzji nadano rygor natychmiastowej działalności.

5. W celu oceny bazy żywnościowo-żywnościowej zlokalizowanej w miejscowościach turystycznych i wypoczynkowych, w tym obiektów działających sezonowo, przy głównych szlakach komunikacyjnych, parkingach, stacjach paliw w letnim sezonie turystycznym skontrolowano ogółem 11 obiektów, nałożono 3 mandaty karne na kwotę 900zł. za nieprawidłowy stan sanitarno - higieniczny obiektów, wprowadzanie do obrotu środków spożywczych po upływie daty minimalnej trwałości i terminie przydatności do spożycia, brak zachowanego łańcucha chłodniczego. Ponadto stwierdzono, iż gospodarka odpadami prowadzona w sposób nieprawidłowy. Nieprawidłowości stwierdzono obiektach obrotu żywnością oraz w zakładzie małej gastronomii. W celu usunięcia nieprawidłowości stwierdzonych podczas kontroli sanitarnych wydawano zalecenia dotyczące ich usuwania. Nieprawidłowości usuwane były w terminie bezzwłocznym. Nie wydawano decyzji administracyjnych z zarządzeniami dotyczącymi poprawy stanu sanitarno – technicznego obiektów.
6. Przeprowadzono 6 kontroli w 6 obiektach przygotowujących posiłki dla dzieci w trakcie wypoczynku zimowego i letniego dzieci i młodzieży. Dokonano 6 ocen wyżywienia na podstawie jadłospisów, zastrzeżeń do sposobu wyżywienia jak i stanu sanitarno-higienicznego kontrolowanych obiektów nie stwierdzano.
7. W 2023r nie zgłaszano zbiorowych zatruc pokarmowych w związku z czym nie uczestniczono w opracowywaniu ognisk zbiorowych zatruc pokarmowych.
8. Wykonano 13 pomiarów kontrolnych w zakresie zachowania ciągłości łańcucha chłodniczego, 46,1% wykazało nieprawidłowości w tym zakresie. Nałożono 6 mandatów karnych na kwotę 1800zł. Wydano zalecenie przechowywania środków spożywczych zgodnie z deklaracjami producentów.
9. Wykonano 21 ocen teoretycznych sposobu żywienia w obiektach żywienia zbiorowego, w tym 18 ocen obiektach żywienia zbiorowego typu zamkniętego oraz 3 oceny obiektach żywienia zbiorowego typu otwartego, tj. w obiektach prowadzących żywienie dzieci w ramach wypoczynku zimowego i letniego. Nie stwierdzono nieprawidłowości w zakresie żywienia w trakcie trwania wypoczynku dzieci i młodzieży.
W ramach prowadzonych czynności kontrolnych w firmie cateringowej przygotowującej posiłki dla szpitali oceniano jadłospis dekadowy diety podstawowej dla pacjentów szpitali z wykorzystaniem „Arkusza oceny dekadowej jadłospisów” opracowanego przez ekspertów z Instytutu Żywności i Żywienia w Warszawie. Według ww. arkusza oceniony jadłospis uzyskały ocenę „zadowalającą”. Oceniane jadłospisy generalnie nie budziły zastrzeżeń, a stwierdzane błędy stanowiły wskazówki do poprawy planowanych jadłospisów. Oceniane jadłospisy zawierają informację o produktach mających w swym składzie składniki alergenne.
10. Na skutek interwencji konsumentów przeprowadzono 9 kontroli: 4 kontrole potwierdziły zasadność interwencji, 5 interwencji nie potwierdziło się. Odsetek interwencji potwierdzonych wyniósł 44,4%.

11. W ramach zatwierdzania i rejestracji zakładów przeprowadzono 28 kontroli. Wydano 28 decyzji zatwierdzających obiekty żywnościowe w tym 20 zatwierdzających obiekty bezwarunkowo, 2 decyzje zatwierdzające obiekty warunkowo (ze względu na brak dokumentacji systemu HACCP) oraz 6 decyzji zmieniających dotychczasowy zakres prowadzonej działalności - rozszerzenie działalności.

Wnioski

W 2023r. stwierdzono, iż stan sanitarno-higieniczny nadzorowanych zakładów branży spożywczej uległ nieznacznej poprawie pomimo wydania 1 decyzji wstrzymującej działalność obiektu prowadzącego działalność w zakresie sprzedaży przetworów mięsnych na placu targowym. W 2023r. nie stwierdzono obiektów niezgodnych.

W dalszym ciągu w niektórych grupach obiektów wymagane są dalsze wzmożone działania nadzоровe.

Obiekty te to:

- W grupie obiektów produkcji żywności: piekarnie i ciastkarnie, wytwórnie lodów, automaty do lodów
- W grupie obiektów obrotu żywnością: obiekty ruchome i tymczasowe (tzw. „handel obwoźny), sklepy spożywcze wprowadzające do obrotu mięso i przetwory mięsne,
- W grupie obiektów żywienia zbiorowego: zakłady żywienia zbiorowego zamkniętego, zakłady żywienia zbiorowego otwartego oraz zakłady małej gastronomii.

Szczególnego nadzoru w zakresie bezpieczeństwa zdrowotnego produkowanej oraz wprowadzanej do obrotu żywności wymagają:

- Lody produkowane metodą tradycyjną oraz lody z automatu,
- Lody nieopakowane (gałkowe lub/i jako składniki deserów),
- Ciasta z kremem, w tym nie poddany obróbce termicznej (produkowane w warunkach domowych),
- Mięso i przetwory mięsne, drób, jaja,
- Żywność prozdrowotna w tym suplementy diety

Wzmożonego nadzoru wymaga również produkcja pierwotna owoców miękkich (malin, truskawek, borówek, porzeczek, agrestu i jeżyn), warzyw liściastych jedzonych na surowo, pomidorów i ogórków w związku z potencjalnym ryzykiem zagrożenia zdrowia ze względu na możliwą obecność zanieczyszczeń mikrobiologicznych.

Wzmożonego nadzoru wymaga produkcja pierwotna warzyw i owoców ze względu na zanieczyszczenie pestycydami, tak ze względu na stwierdzanie przekroczenia najwyższych dopuszczalnych poziomów pestycydów w produktach oraz ze względu na stosowanie pestycydów niepuszczonych na dane uprawy.

Stan wdrożenia zasad GHP i GMP oraz systemu HACCP w nadzorowanych zakładach branży spożywczej jest zadawalający. Pomimo to wymaga w dalszym ciągu od przedsiębiorców zintensyfikowania działań w tym zakresie oraz przeprowadzania szkoleń zatrudnionego personelu.

Należy uznać, iż zapewnione jest bezpieczeństwo zdrowotne żywności produkowanej i wprowadzanej do obrotu na terenie powiatu pińczowskiego. Świadczy o tym wzrost świadomości i podejmowane działania przez producentów i sprzedawców środków spożywczych. Jednak w dalszym ciągu w stopniu niewystarczającym, głównie obszarze produkcji pierwotnej. Obok obiektów, w których nie stwierdza się uchybień sanitarnych lub są one nieznaczne, działają również obiekty o złym stanie sanitarnym. W takich przypadkach wydawane są decyzje nakazujące usunięcie nieprawidłowości, a w przypadku stwierdzenia rażących zaniedbań również decyzje wstrzymujące lub ograniczające zakres prowadzonej działalności. W 2023r. wydano 1 decyzję zakazującą prowadzenia działalności (sprzedaż przetworów mięsnych), 4 decyzje zarządzające poprawę stanu sanitarno-technicznego (usterkowe), 1 decyzję dotyczącą prawidłowego znakowania wprowadzanej do obrotu żywności prozdrowotnej (1 suplement diety), 1 decyzję zakazującą produkcji oraz wprowadzania do obrotu środka spożywczego, 1 decyzję zmieniającą tj. przedłużającą termin realizacji zarządzeń zawartych w treści decyzji administracyjnej pierwotnej, 1 decyzję wygaszającą wydano dla wytwórnia suplementów diety, 3 decyzje umarzające prowadzone postępowanie w sprawie zatwierdzenia obiektów obrotu żywnością oraz środka transportu na wniosek podmiotów w związku z rezygnacją prowadzenia działalności.

IX. PROMOCJA ZDROWIA I OŚWIATA ZDROWOTNA

Głównym celem działalności Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Busku – Zdroju w roku 2023 było promowanie zdrowego stylu życia, czuwanie nad bezpieczeństwem żywności i żywienia oraz zdrowotnym wody, zapobieganie powstawaniu chorób, w tym chorób zakaźnych i zawodowych, poprzez sprawowanie nadzoru sanitarnego oraz prowadzenie działalności zapobiegawczej i przeciwepidemicznej.

Działalność w zakresie promocji zdrowia i oświaty zdrowotnej w 2023r. wynikała z celów Narodowego Programu Zdrowia promującego zdrowy styl życia oraz z ustawy o Państwowej Inspekcji Sanitarnej.

Podejmowano również działania wynikające z potrzeb środowiskowych i aktualnej sytuacji epidemiologicznej.

Realizowano ogólnopolskie programy edukacyjne, programy wojewódzkie, interwencje nieprogramowe oraz prowadzono kampanie informacyjne.

Działalność w zakresie oświaty zdrowotnej i promocji zdrowia w dużej mierze polega na współdziałaniu wielu różnorodnych instytucji i organizacji w celu zwiększenia zakresu działań profilaktycznych.

Antytytoniowe programy edukacyjne realizowane przez szkoły na terenie powiatu pińczowskiego.

W związku z realizacją zadań z zakresu profilaktyki palenia tytoniu, Państwowa Inspekcja Sanitarna koordynuje 4 programy edukacyjne dotyczące profilaktyki

antytytoniowej. Jeden program o nazwie „Bieg po Zdrowie” jest interwencją krajową, natomiast „Czyste Powietrze Wokół Nas”, „Nie pal przy mnie proszę” oraz „Znajdź właściwe rozwiązanie” są programami o zasięgu wojewódzkim.

Program Przedszkolnej Edukacji Antytytoniowej „CZyste Powietrze Wokół Nas”

Pierwszym ogniwem edukacji antytytoniowej jest program „Czyste Powietrze Wokół Nas”. Głównym celem programu jest wzrost kompetencji rodziców w zakresie ochrony dzieci przed ekspozycją na dym tytoniowy oraz wykształcenie u dzieci świadomej umiejętności radzenia sobie w sytuacjach, w których inne osoby palą przy nich papierosy.

Adresatami programu są dzieci w wieku 5-6 lat uczęszczające do przedszkoli oraz ich rodzice i opiekunowie.

Dla dzieci w wieku przedszkolnym, bierne palenie oznacza m.in. zwiększoną częstość występowania przewlekłego zapalenia ucha środkowego, oraz infekcji górnych dróg oddechowych, zaburzenia rozwoju psychoruchowego, zaburzenia zachowania dziecka, mniejszą odporność na infekcje. Dlatego, w tym kontekście tak ważna jest edukacja antytytoniowa dzieci oraz ich rodziców.

Do realizacji programu przystąpiło 10 placówek z terenu powiatu pińczowskiego. Koordynatorzy przedszkolni i szkolni zostali przygotowani do realizacji programu „Czyste Powietrze Wokół Nas” przez pracowników Sekcji Promocji Zdrowia i Oświaty Zdrowotnej PSSE Busko – Zdrój, podczas porad wdrożeniowych przeprowadzonych w placówkach. W wyniku realizacji działań programowych edukacją objęto 174 dzieci oraz 138 rodziców.

Program Edukacji Antytytoniowej „BIEG PO ZDROWIE”

Program został opracowany w Głównym Inspektoracie Sanitarnym we współpracy z ekspertami z Uniwersytetu Warszawskiego – dr hab. Kamilą Bargiel – Matusiewicz oraz mgr Rafałem Dziurłą.

Program adresowany jest do uczniów klas IV szkoły podstawowej (grupa wiekowa 9 – 10 lat).

Głównym celem programu jest opóźnienie lub zapobiegnięcie inicjacji tytoniowej wśród dzieci i młodzieży, pokazanie atrakcyjności życia w środowisku wolnym od dymu tytoniowego oraz zwiększenie wiedzy i umiejętności uczniów na temat zdrowia w kontekście szkodliwości palenia papierosów.

Zajęcia w programie „Bieg po zdrowie” realizowane są za pomocą bardzo zróżnicowanych metod aktywizujących, które dostosowano do wieku odbiorców.

Podstawą zajęć jest stymulowanie kreatywności i aktywności. Bohaterami łączącymi treści poszczególnych spotkań jest dwoje uczniów czwartej klasy szkoły podstawowej, Natalia

i Kuba. Wydarzenia z ich życia są tłem poruszanych tematów.

Podczas cyklu zajęć dzieci dyskutują, wymieniają doświadczenia, spostrzeżenia, refleksje i pomysły. Uczniowie przeprowadzają także wywiady z osobami niepalącymi, liczą koszty palenia papierosów, pracują w grupach przy tworzeniu antyreklamy dla papierosów oraz tworzą komiks z bohaterami programu.

Do programu przygotowano atrakcyjne, bogato ilustrowane materiały: podręcznik dla nauczyciela, zeszyt ćwiczeń dla ucznia, plakaty, ulotkę informacyjną dla rodziców oraz filmy edukacyjne dla rodziców i nauczycieli. Przygotowany został również cykl filmów edukacyjnych z udziałem ekspertów z dziedziny psychologii oraz autorów programu. Koordynatorzy szkolni zostali przygotowani do realizacji programu przez pracowników Sekcji Promocji Zdrowia i Oświaty Zdrowotnej PSSE Busko – Zdrój, podczas szkolenia i narad wdrożeniowych przeprowadzonych w placówkach.

Do realizacji programu w roku szkolnym 2022/2023 przystąpiło 5 szkół podstawowych z terenu powiatu pińczowskiego. W wyniku działań edukacją objęto 67 uczniów oraz 67 rodziców.

Program edukacji antytytoniowej „**NIE PAL PRZY MNIE, PROSZĘ!**”

Dziecko rozpoczynające naukę w szkole podstawowej ma przed sobą ważny i trudny etap rozwoju.

Dziecko w tym wieku pozostaje wciąż pod dużym wpływem rodziców, ale będąc już uczniem staje się uczestnikiem życia w grupie szkolnych kolegów.

Dziecko spotyka się z uczniami starszymi, których zachowanie może wywoływać zdziwienie, często ciekawość, a nawet imponować i wywoływać

chęć

naśladowania.

Uczniowie klas młodszych szkoły podstawowej jeszcze nie sięgają po pierwszego papierosa, ale mogą utwierdzić się w przekonaniu, że palenie papierosów świadczy o dorosłości oraz pozwala na przynależność do grupy starszych kolegów. Wzmacnia się więc wyraźnie pierwsza faza uzależnienia – przygotowanie.

Według danych szacunkowych, co roku około 4 mln polskich dzieci narażonych jest na mimowolne wdychanie dymu tytoniowego, czyli bierne palenie (dane wg raportu „Stan zagrożenia epidemią palenia tytoniu w Polsce”, WHO, Warszawa 2009r.). Bierne palenie ułatwia wprowadzenie dziecka w życie, w którym palenie papierosów jest normą.

Program „Nie pal przy mnie, proszę” przeznaczony jest dla uczniów klas I-III szkoły podstawowej i realizowany jest przez Powiatową Stację Sanitarno – Epidemiologiczną w Busku – Zdroju na poziomie wojewódzkim.

Program proponuje realizację zajęć metodami aktywizującymi dostosowanymi do wieku dzieci, takimi jak m.in. burza mózgów, diagnoza wiedzy, ćwiczenia oddechowe, wierszyk, krzyżówka, układanka o wiewiórce, drama.

W programie zawarte zostały uporządkowane treści dotyczące zdrowia (dostosowane do poziomu percepcji dzieci). Program ma charakter profilaktyczny, ale przede wszystkim ma

na celu wykształcenie u dzieci świadomej umiejętności radzenia sobie w sytuacjach, w których inne osoby palą przy nich papierosy.

W roku szkolnym 2022/2023 program realizowało 8 szkół podstawowych z terenu powiatu pińczowskiego. W wyniku podjętych działań edukacją objęto 164 uczniów oraz 47 rodziców.

Formuła zajęć warsztatowych bardzo odpowiadała uczniom, którzy chętnie uczestniczyli w organizowanych zajęciach. Program ten uświadomił uczniom jak wielki wpływ na ich zdrowie mają podejmowane przez nich samych decyzje oraz przyjmowane postawy życiowe

Program profilaktyki palenia tytoniu dla uczniów starszych klas szkoły podstawowej „ZNAJDŹ WŁAŚCIWE ROZWIĄZANIE”

Program profilaktyki palenia tytoniu „Znajdź właściwe rozwiązanie” adresowany jest do uczniów starszych klas szkoły podstawowej – IV-VIII.

W tym okresie nauki gwałtownie wzrasta liczba dzieci i młodzieży próbujących pierwszy raz zapalić papierosa. Niektórzy młodzi ludzie najpierw palą okazjonalnie, potem czynią to w regularnych odstępach czasu, wkraczając na drogę pełnego uzależnienia od nikotyny.

Dlatego też głównym celem programu jest zwiększenie wiedzy w zakresie szkodliwości dymu tytoniowego oraz kształtowanie postaw asertywnych związanych z unikaniem biernego i czynnego palenia tytoniu.

Do realizacji programu w roku szkolnym 2022/2023 przystąpiło 10 szkół podstawowych z terenu powiatu pińczowskiego. W wyniku podjętych działań programowych edukacją objęto 291 uczniów i 52 rodziców.

Uczniowie realizując poszczególne zajęcia warsztatowe zdobyli wiedzę na temat zagrożeń zdrowotnych wynikających z palenia czynnego i biernego oraz mogli kształtować postawy asertywne, wobec nacisku swoich rówieśników.

Koordinаторzy szkolni tego programu szczególną uwagę poświęcili problemowi używania e-papierosów przez młodych ludzi. Wynika to z rosnącego co roku odsetka nastolatków sięgających po tego typu produkty.

W trakcie realizacji programu w szkołach odbywały się apele antytytoniowe, przedstawienia profilaktyczne, konkursy wiedzy, konkursy na plakaty antytytoniowe oraz warsztaty antytytoniowe dla rodziców.

Program ekologiczny dla dzieci przedszkolnych SKĄD SIĘ BIORĄ PRODUKTY EKOLOGICZNE

W roku szkolnym 2022/2023 odbyła się III edycja programu ekologicznego dla dzieci przedszkolnych pod tytułem „Skąd się biorą produkty ekologiczne”.

Okres przedszkolny jest niezmiernie ważnym etapem kształtowania się postaw determinujących aktualne i przyszłe zachowania dotyczące zdrowia. Dlatego też istotne jest

edukowanie dzieci w zakresie prawidłowego żywienia już od najmłodszych lat. Utrwalone wówczas przyzwyczajenia zdrowotne i nawyki decydują o późniejszym stylu życia. Dodatkowo z badań wynika, że żywność ekologiczna może mieć związek ze zdrowszym stylem życia. Konsumenci ekologiczni częściej dbają o dietę i aktywność fizyczną oraz cechuje ich istotnie mniejsze prawdopodobieństwo nadwagi i otyłości.

Grupa do której skierowany jest ten program to dzieci uczęszczające do przedszkoli w wieku 5-6 lat. Główne założenia programu to zrozumienie czym jest rolnictwo i produkty ekologiczne, kształtowanie umiejętności wyboru produktów ekologicznych, propagowanie zdrowego stylu życia, zwiększenie wiedzy i świadomości przedszkolaków o nawykach higieniczno-zdrowotnych.

Na terenie powiatu pińczowskiego w programie wzięło udział 5 przedszkoli, w związku z czym edukacją objęto 74 dzieci oraz 68 rodziców.

Profilaktyka nadwagi i otyłości – ogólnopolski program edukacyjny „TRZYMAJ FORMĘ!”

Program zainicjowany został przez Główny Inspektorat Sanitarny oraz Stowarzyszenie „Polska Federacja Producentów Żywności” w ramach realizacji strategii WHO dotyczącej diety, aktywności fizycznej i zdrowia.

Celem programu „Trzymaj Formę!” jest pogłębienie wiedzy w zakresie znaczenia zbilansowanej diety i aktywności fizycznej dla organizmu człowieka oraz dostarczenie wiedzy i umiejętności korzystania z informacji zamieszczonych na opakowaniach produktów spożywczych.

Adresatami programu są uczniowie klas starszych szkół podstawowych (V – VIII) a realizacja programu oparta jest na metodzie projektu.

Projekty realizowane przez zainteresowane szkoły powinny służyć promocji aktywności fizycznej oraz prawidłowego, czyli zróżnicowanego i zbilansowanego sposobu odżywiania się młodzieży. Przedmiotem projektów nie mogą być zagadnienia związane z handlem i promocją produktów żywnościowych. Ponadto, projekty nie mogą być oparte na zakazach i dyskryminacji żadnej z grup produktów żywnościowych.

Do realizacji programu w roku szkolnym 2022/2023 przystąpiło 7 szkół podstawowych z terenu powiatu pińczowskiego

Koordynatorzy szkolni zostali przygotowani do realizacji programu podczas szkolenia zorganizowanego w PSSE w Busku – Zdroju oraz podczas porad wdrożeniowych przeprowadzonych w placówkach przez pracowników Sekcji Promocji Zdrowia i Oświaty Zdrowotnej. Podczas szkolenia i porad koordynatorom szkolnym przekazano materiały edukacyjne do programu.

W programie łącznie uczestniczyło 124 uczniów oraz 167 rodziców, którzy aktywnie włączyli się w wybrane zadania programowe.

Koordynatorzy szkolni oraz współrealizatorzy ocenili program jako dobre narzędzie do promowania zachowań prozdrowotnych wśród dzieci i młodzieży

Profilaktyczny program w zakresie przeciwdziałania uzależnieniu od alkoholu, tytoniu i innych środków psychoaktywnych **„ARS, CZYLI JAK DBAĆ O MIŁOŚĆ?”**

Powiatowa Stacja Sanitarno – Epidemiologiczna w Busku – Zdroju realizuje ogólnopolski program edukacyjny w zakresie profilaktyki uzależnień, autorstwa dr Krzysztofa Wojcieszka „ARS, czyli jak dbać o miłość?”, adresowany do uczniów szkół ponadpodstawowych.

Wyjątkowość tego programu polega na kompleksowym podejściu do profilaktyki uzależnień w kontekście wartości wyznawanych przez młodych ludzi.

Program podzielony jest na trzy części korespondujące ze sobą. Celem głównym programu jest edukacja w zakresie skutków zdrowotnych i społecznych używania substancji psychoaktywnych (alkohol, tytoń, narkotyki, substancje psychoaktywne) oraz dostarczenie uczestnikom wiedzy pomocnej w kształtowaniu zdrowego stylu życia.

W roku szkolnym 2022/2023 program realizowały wybrane klasy w 5 typach szkół ponadpodstawowych, wskutek czego edukacją objęto 202 uczniów oraz 213 rodziców.

Program profilaktyki wirusowego zapalenia wątroby typu A, B i C pt. „Podstępne WZW”

FUNDACJA
G W I A Z D A
N A D Z I E I

Powiatowa Stacja Sanitarno – Epidemiologiczna w Busku – Zdroju realizuje program edukacyjny w zakresie profilaktyki zakażeń HAV, HBV i HCV pt. „Podstępne WZW”.

Inicjatorem programu jest Wojewódzka Stacja Sanitarno – Epidemiologiczna w Katowicach oraz Fundacja „Gwiazda Nadziei”.

Adresatami programu są uczniowie klas II szkół ponadpodstawowych. Celem programu jest upowszechnienie wśród młodzieży wiedzy na temat wirusowego zapalenia wątroby typu A, B i C.

Program ten jest odpowiedzią na pojawiające się wciąż nowe przypadki zakażeń HBV i HCV. Jednym ze sposobów przeciwdziałania tej sytuacji jest podnoszenie poziomu wiedzy pozwalającej na rozpoznawanie i unikanie sytuacji narażenia na zakażenie.

Na terenie powiatu pińczowskiego w roku szkolnym 2022/2023 do realizacji programu „Podstępne WZW” przystąpiły wybrane klasy w 6 typach szkół ponadpodstawowych, w wyniku czego edukacją objęto 187 uczniów oraz 60 rodziców.

Program edukacyjno-informacyjny „Znamie! Znam je?” dla szkół ponadpodstawowych

Powiatowa Stacja Sanitarno – Epidemiologiczna w Busku – Zdroju przystąpiła do realizacji programu profilaktyki czerniaka, który jest skierowany do uczniów szkół ponadpodstawowych.

Każdego roku w Polsce onkolodzy odnotowują 2 500 – 3 000 przypadków nowych zachorowań na czerniaka. Niestety blisko 40% chorych umiera z powodu tego nowotworu, gdyż zbyt późno trafia do lekarzy. Tymczasem wcześniej wykryty czerniak jest bardzo łatwo uleczalny. Dziś częściej, niż w poprzednich latach, notuje się przypadki czerniaka u młodych osób. Przyczyny takiego stanu rzeczy należy upatrywać m.in. w zmianie stylu życia, jaka nastąpiła w ostatnich kilku dziesięcioleciach – większa popularność solariów i moda na opaloną skórę. W ciągu ostatnich 20 lat zapadalność na czerniaka zwiększyła się w Polsce aż o 300%. Przyczyną takiego stanu rzeczy jest wciąż niska świadomość społeczna w zakresie profilaktyki i czynników ryzyka. Dlatego działania mające na celu promocję profilaktyki tego nowotworu mają szczególne znaczenie.

Inicjatorem programu jest Wojewódzka Stacja Sanitarno – Epidemiologiczna w Katowicach oraz Fundacja „Gwiazda Nadziei”.

Na terenie powiatu pińczowskiego w roku szkolnym 2022/2023 do realizacji programu „Znamie! Znam je?” przystąpiły wybrane klasy w 4 typach szkół ponadpodstawowych, w wyniku czego edukacją objęto 230 uczniów.

Program edukacyjny poświęcony profilaktyce zakażeń HPV i raka szyjki macicy „WYBIERZ ŻYCIE – PIERWSZY KROK”

Powiatowa Stacja Sanitarno – Epidemiologiczna w Busku – Zdroju realizowała już VI edycję programu edukacyjnego poświęconego profilaktyce zakażeń HPV i raka szyjki macicy „Wybierz życie – pierwszy krok”. Program ten skierowany jest do uczniów klas I szkół ponadpodstawowych. Realizację programu na terenie

Polski koordynuje i wspiera finansowo oraz organizacyjnie Fundacja MSD dla Zdrowia Kobiet.

Głównym celem programu jest podniesienie poziomu wiedzy na temat zagrożeń związanych z zakażeniami wirusem HPV i profilaktyki raka szyjki macicy wśród młodzieży ponadgimnazjalnej oraz jej rodziców i opiekunów. Program został opracowany w 2008 roku w ramach współpracy pomiędzy instytucjami i organizacjami specjalizującymi się w promocji zdrowia i programach profilaktycznych.

W roku szkolnym 2022/2023 program realizowały wybrane klasy w 5 typach szkół ponadpodstawowych z terenu powiatu pińczowskiego. W wyniku podjętych działań edukacją objęto 136 uczniów i 144 rodziców.

Profilaktyka palenia tytoniu

Powiatowa Stacja Sanitarno – Epidemiologiczna w Busku – Zdroju prowadzi działania edukacyjne z zakresu profilaktyki palenia tytoniu, które wynikają z aktualnych potrzeb środowiska szkolnego. Są to spotkania dla uczniów starszych klas szkół podstawowych, szkół ponadpodstawowych, szkolenia dla nauczycieli i rodziców. Realizowane są jako wsparcie szkół w profilaktyce uzależnień.

W 2023r. w szkołach powiatu pińczowskiego przeprowadzono 15 spotkań, w których uczestniczyło 479 osób. Podczas zajęć przekazywano w placówkach różnorodne materiały z zakresu profilaktyki antytytoniowej.

W celu dotarcia do szerokiej grupy odbiorców z informacjami z zakresu profilaktyki antytytoniowej Sekcja PZiOZ organizowała także stoiska edukacyjne podczas akcji prozdrowotnych na terenie szkół czy gminy (akcja prozdrowotna w Liceum Ogólnokształcącym im. Hugona Kołłątaja w Pińczowie, spotkanie z rodzicami w Zespole Placówek Oświatowych w Węchadłowie, Piknik Prozdrowotny w Pińczowie).

Ponadto wspólnie z Komendą Powiatową Policji w Pińczowie oraz ze Szkołą Podstawową w Brześciu i Szkołą Podstawową w Młodzawach zorganizowano dwie akcje informacyjno – edukacyjne pod hasłem „Jabłko czy cytryna, czyli jedziesz – nie pal!”.

Akcje miały na celu popularyzację profilaktyki antytytoniowej oraz zasad bezpieczeństwa w ruchu drogowym. Zatrzymywani przez policjantów kierowcy otrzymywali od uczniów jabłko lub cytrynę. Jabłko było nagrodą za przepisową jazdę, natomiast cytrynę otrzymywali kierowcy, którzy nie przestrzegali przepisów drogowych oraz byli palaczami. Oprócz cytryny uczniowie wręczali palącym uczestnikom akcji ulotki antytytoniowe oraz zakazy palenia.

Pracownicy Sekcji PZiOZ PSSE Busko – Zdrój uświadamiali kierowcom i pasażerom zagrożenia zdrowotne wynikające z palenia papierosów, szczególną uwagę zwracając na problem „biernego palenia”.

Obchody Światowego Dnia bez Tytoniu 2023

Każdego roku w dniu 31 maja, Światowa Organizacja Zdrowia (WHO) wraz z organizacjami partnerskimi organizuje obchody Światowego Dnia bez Tytoniu zwracając szczególną uwagę na zagrożenia zdrowotne związane z używaniem tytoniu oraz zachęcając do prowadzenia działań mających na celu jego ograniczenie.

Ostatecznym celem Światowego Dnia bez Tytoniu jest przyczynienie się do ochrony obecnych i przyszłych pokoleń przed niszczącymi skutkami zdrowotnymi spowodowanymi paleniem tytoniu, ale też konsekwencjami społecznymi, środowiskowymi i ekonomicznymi wynikającymi z używania tytoniu i narażenia na dym tytoniowy.

Zmniejszenie narażenia na dym tytoniowy wciąż jest najważniejszym działaniem dla zmniejszenia zachorowań i zgonów na nowotwory złośliwe.

Powiatowa Stacja Sanitarno – Epidemiologiczna w Busku – Zdroju w związku z obchodami Światowego Dnia bez Tytoniu podejmuje współpracę ze szkołami oraz innymi instytucjami, które są zaangażowane w promocję zdrowia.

Wspólnie z Komendą Powiatową Policji w Pińczowie oraz Zespołem Placówek Oświatowych w Kijach zorganizowano akcję informacyjno – edukacyjną pod hasłem „Jabłko czy cytryna, czyli jedziesz – nie pal!”.

Akcja miała na celu popularyzację profilaktyki antytytoniowej oraz zasad bezpieczeństwa w ruchu drogowym. Zatrzymywani przez policjantów kierowcy otrzymywali od uczniów jabłko lub cytrynę. Jabłko było nagrodą za przepisową jazdę, natomiast cytrynę otrzymywali kierowcy, którzy nie przestrzegali przepisów drogowych oraz byli palaczami. Oprócz cytryny uczniowie wręczali palącym uczestnikom akcji ulotki antytytoniowe oraz zakazy palenia.

Pracownicy Sekcji PZiOZ PSSE Busko – Zdrój uświadamiali kierowcom i pasażerom zagrożenia zdrowotne wynikające z palenia papierosów, szczególną uwagę zwracając na problem „biernego palenia”.

Akcja Letnia 2023

Powiatowa Stacja Sanitarno – Epidemiologiczna w Busku – Zdroju realizowała akcję profilaktyczną „Zdrowe Wakacje 2023”.

Akcja ta miała pomóc mieszkańcom naszego regionu oraz odwiedzającym go turystom bezpiecznie i zdrowo spędzić wakacje oraz uzyskać informacje na temat różnorodnych zagrożeń zdrowotnych, na jakie jesteśmy narażeni w okresie letnim.

W związku z organizacją działań prowadzono dystrybucję materiałów edukacyjnych „Zdrowe i bezpieczne wakacje”, kolorowanek „Myję ręce” oraz kleszczowanek „Dowiedz się więcej o kleszczach” na wszystkich zgłoszonych do PSSE Busko – Zdrój zorganizowanych formach wypoczynku letniego na terenie powiatu pińczowskiego.

Wspólnie z przedstawicielem Sekcji Higieny Dzieci i Młodzieży przeprowadzono 18 spotkań informacyjnych dla 734 uczestników kolonii i obozów.

Na stronie internetowej PSSE Busko – Zdrój zamieszczano na bieżąco różnorodne informacje mające na celu zwiększenie bezpieczeństwa zdrowotnego w czasie wakacji – zatrucia grzybami, choroby odkleszczowe, zagrożenia wynikające z upałów, bezpieczne przechowywanie żywności.

Promowanie zdrowego stylu życia

Do zadań Sekcji Promocji Zdrowia i Oświaty Zdrowotnej należy także inicjowanie i realizacja przedsięwzięć zmierzających do zaznajomienia społeczeństwa z czynnikami szkodliwymi dla zdrowia, utrwalenie zasad higieny i racjonalnego odżywiania oraz metod profilaktyki zdrowotnej.

Z uwagi na to że, zdrowie człowieka, aż w 50% zależy od stylu życia jednostki, Sekcja PZiOZ kładzie nacisk na działania promocyjne i profilaktyczne w tym zakresie.

W związku z tym, wychodząc naprzeciw oczekiwaniom szkół, przeprowadzono 12 spotkań dotyczących zdrowego stylu życia, w których uczestniczyło 368 uczniów ze szkół podstawowych z terenu powiatu pińczowskiego. Szczególną uwagę podczas tych zajęć poświęcono napojom energetyzującym oraz ich wpływowi na organizm młodego człowieka. Spotkania o podobnym charakterze odbyły się także na zorganizowanych formach wypoczynku letniego (18/734).

Istotnym elementem promocji zdrowego stylu życia prowadzonej przez Powiatową Stację Sanitarno – Epidemiologiczną w Busku – Zdroju są populacyjne działania informacyjno – edukacyjne.

W związku z tym, dnia 31 lipca 2023r. podczas III Pikniku Zdrowia zainicjowanego przez Fundację „Pokonaj Raka” oraz Burmistrza Miasta i Gminy Pińczów, Sekcja PZiOZ zorganizowała stoisko profilaktyczne.

Na stoisku tym prowadzono dystrybucję różnorodnych materiałów edukacyjnych z zakresu profilaktyki chorób nowotworowych, promocji zdrowia i zdrowego stylu życia.

Światowy Tydzień Wiedzy o Antybiotykach 2023 Europejski Dzień Wiedzy o Antybiotykach 2023

Powiatowa Stacja Sanitarno – Epidemiologiczna w Busku – Zdroju jak co roku podjęła działania mające na celu podniesienie świadomości społeczeństwa na temat zjawiska narastania i rozprzestrzeniania się oporności na antybiotyki wśród drobnoustrojów wywołujących zakażenia u człowieka.

W celu dotarcia do szerszej liczby odbiorców z tematyką antybiotykooporności przeprowadzono dystrybucję materiałów informacyjnych (ulotki, plakaty) w 10 placówkach szkolno – wychowawczych na terenie powiatu pińczowskiego. Również na stronie internetowej PSSE Busko – Zdrój zamieszczono informacje na temat problemu oporności na środki przeciwdrobnoustrojowe (AMR). Ponadto w holu głównym Powiatowej Stacji Sanitarno – Epidemiologicznej w Busku – Zdroju do końca listopada 2023 roku dostępna była wystawa tematyczna plakatów.

Profilaktyka uzależnień

W ramach realizacji profilaktyki uzależnień, dnia 21 września 2023r. w Buskim Samorządowym Centrum Kultury odbyła się konferencja szkoleniowa dla dyrektorów szkół, nauczycieli, pedagogów, psychologów z terenu powiatu buskiego, kazimierskiego, pińczowskiego, jędrzejowskiego i włoszczowskiego.

Organizatorem tego wydarzenia był Świętokrzyski Państwowy Wojewódzki Inspektor Sanitarny we współpracy z Państwowym Powiatowym Inspektorem Sanitarnym w Busku – Zdroju oraz Świętokrzyskim Centrum Doskonalenia Nauczycieli w Kielcach.

Celem konferencji było uaktualnienie wiedzy na temat zagrożeń wpływających z używania środków psychoaktywnych oraz metodyki pracy w profilaktyce uzależnień.

Wykładowcy omówili następujące tematy:

- „Nie zapominajmy o starych zagrożeniach” – Ewa Ziemkiewicz – Kierownik Oddziału Promocji Zdrowia i Oświaty Zdrowotnej Wojewódzkiej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Kielcach,

- „Wszystko się staje iluzją – nowe narkotyki w innej perspektywie” – Radosław Gruss – Kierownik Oddziału Promocji Zdrowia i Oświaty Zdrowotnej Wojewódzkiej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Olsztynie

- „Wybieram dobro – profilaktyka uzależnień od substancji psychoaktywnych” – Marzanna Kostecka – Biskupska – Świętokrzyskie Centrum Doskonalenia Nauczycieli w Kielcach,

Uczestnicy konferencji mogli także skorzystać z różnorodnych materiałów edukacyjnych przygotowanych na stoisku informacyjnym PSSE Busko- Zdrój. Wydarzenie to zgromadziło 78 osób.

Wnioski

Podejmowane przez PSSE w Busku – Zdroju działania miały na celu dotarcie do różnorodnych grup odbiorców i poszerzenie wiedzy poprzez edukację prowadzoną zróżnicowanymi metodami, kształtowanie właściwych zachowań prozdrowotnych oraz motywowanie do prowadzenia zdrowego stylu życia.

Zadania te w dużej mierze zostały zrealizowane dzięki współpracy różnych instytucji. Wspólne inicjatywy pozwoliły rozszerzyć zasięg i efektywność działań profilaktycznych i prozdrowotnych. Świadczy o tym zwiększająca się co roku liczba szkół realizujących programy edukacyjne Państwowej Inspekcji Sanitarnej oraz poszerzające się obszary tematyczne współpracy.

X. PODSUMOWANIE

W 2023 roku Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Busku-Zdroju zgodnie ze swoimi ustawowymi kompetencjami, zajmował się **promocją i ochroną zdrowia ludzkiego przed niekorzystnym wpływem szkodliwości i uciążliwości środowiskowych**. Wykonanie zadań polegało na sprawowaniu zapobiegawczego i bieżącego nadzoru sanitarnego, działalności zapobiegawczej i przeciwepidemicznej oraz oświatowo – zdrowotnej.

W/w zadania realizowane były w działalności bieżącej oraz w skali długofalowej.

Sytuacje kryzysowe

W 2023 r. na terenie powiatu pińczowskiego nie zaistniały zdarzenia, których następstwa mogły wywołać konieczność korzystania z procedur przewidzianych w planach zarządzania kryzysowego. W I połowie 2023 roku na terenie powiatu pińczowskiego, tak jak na terytorium całej Polski trwał ogłoszony stan zagrożenia epidemicznego. 1 lipca na terenie Polski został zniesiony stan zagrożenia epidemicznego spowodowany zakażeniami wirusem SARS-CoV-2.

Prowadzono stały monitoring bezpieczeństwa sanitarnego ludności, ze szczególnym uwzględnieniem sytuacji epidemiologicznej. Była zapewniona całodobowa możliwość kontaktu telefonicznego społeczeństwa i instytucji z Powiatową Stacją Sanitarno-Epidemiologiczną w Busku-Zdroju (dyżurny telefon alarmowy) jak również zgłoszenia w systemie SEPIS. Zgłaszane problemy rozwiązywano w ramach posiadanych kompetencji na bieżąco.

Podejmowane działania są spójne z działaniami określonymi w planach zarządzania kryzysowego pozostałych organów administracji.

Nadzór przeciwepidemiczny

W 2023 r. działalność przeciwepidemiczna Państwowej Inspekcji Sanitarnej na terenie powiatu pińczowskiego dotyczyła bieżącego nadzoru w zakresie zapobiegania oraz zwalczania chorób zakaźnych u ludzi. Kontynuowano bieżący nadzór w zakresie zapobiegania oraz zwalczania zakażeń i chorób zakaźnych u ludzi, obejmujący między innymi:

- Działania mające na celu jak najmniejsze rozprzestrzenianie się wirusa SARS-CoV-2 wśród mieszkańców (podczas wywiadów epidemiologicznych prośba o samoizolację i ograniczenie do koniecznego minimum kontaktu z osobami zdrowymi, oraz prośba o zakładanie maseczek w miejscach publicznych).
- nadzór nad uodpornieniem populacji w ramach obowiązkowych szczepień ochronnych oraz nad sposobem przekazywania i przechowywania szczepionek służących do przeprowadzania obowiązkowych szczepień ochronnych,
- współpracę z zespołami kontroli zakażeń szpitalnych przy monitorowaniu i ograniczaniu ognisk zakażeń szpitalnych i patogenów alarmowych.

W 2023 roku zarejestrowano w powiecie pińczowskim **5 ognisk zakażeń** szpitalnych z czego 1 było wywołane zakażeniem SARS-CoV-2.

Sytuację epidemiologiczną chorób zakaźnych w powiecie pińczowskim w 2022 roku **należy uznać za generalnie dobrą.**

W 2023 r. na terenie powiatu pińczowskiego w okresie od stycznia do grudnia potwierdzono **96 przypadków zakażenia wirusem SARS-CoV-2**. **25** osób spośród zakażonych było hospitalizowanych.

Analizując współczynnik zapadalności i liczbę przypadków zachorowań na gruźlicę w latach 2022-2023 odnotowano w **2023 r. taką samą liczbę zachorowań** co w roku 2022 .

W 2023 r. na terenie powiatu pińczowskiego **nie zarejestrowano** ognisk chorób przenoszonych drogą pokarmową.

W 2023 r. na terenie powiatu pińczowskiego w ramach realizacji Programu Szczepień Ochronnych, szczepieniom podlegała populacja 5355 dzieci i młodzieży do lat 19 (w 2022 r. – populacja 5482 dzieci i młodzieży do lat 19).

Na terenie powiatu pińczowskiego w 2023 r. zarejestrowano **1 odczyn poszczepienny**.

Wykonawstwo szczepień w powiecie pińczowskim w 2023 r. należy ocenić jako generalnie dobre, jednak z utrzymującym się stosunkowo niskim wykonawstwem szczepienia przeciw tężcowi, błonicy, krztuścowi i Polio w 6 roku życia, szczepienia przypominającego przeciw tężcowi, błonicy i krztuścowi wśród młodzieży w 14 roku życia oraz trzeciego szczepienia przypominającego przeciw błonicy i tężcowi w 19 roku życia.

Na terenie powiatu pińczowskiego w 2023 r. Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Busku-Zdroju nie prowadził **postępowań egzekucyjnych** wobec rodziców uchylających się od obowiązku szczepień dzieci.

W 2023 r. na terenie powiatu pińczowskiego **nie zarejestrowano nowo wykrytych zakażeń HIV**.

Nadzór w zakresie higieny środowiska

Biorąc pod uwagę wyniki kontroli przeprowadzonych w 2023 r. w zakresie higieny środowiska można stwierdzić, że w kontrolowanych obiektach nie stwierdzono uchybień stanowiących zagrożenia dla zdrowia i życia ludzi, stan sanitarny na terenie powiatu pińczowskiego można ocenić, jako dobry.

Stan sanitarny urządzeń wodnych w powiecie pińczowskim został oceniony jako bardzo dobry – zarządcy urządzeń skutecznie zapewniali właściwy reżim sanitarny przy produkcji wody.

Stan ten przełożył się bezpośrednio na jakość wody, jakość wody spełniała wymogi sanitarne. Jakość wody monitorowana jest z częstotliwością uzależnioną od produkcji wody oraz od ilości osób korzystających z danego wodociągu.

Ilość prób / przekroczeń	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Ilość pobranych prób	63	67	69	86	76	60
Ilość przekroczeń bakteriologicznych	0	0	4	13	5	0
Ilość przekroczeń fizykochemicznych	2	2	3	1	2	0

Na koniec roku sprawozdawczego bieżący stan sanitarny obiektów użyteczności publicznej generalnie nie budził większych zastrzeżeń, nie stwierdzono uchybień stanowiących zagrożenie dla zdrowia i życia.

W roku sprawozdawczym, w nadzorowanych obiektach na uwagę zasługuje zmiana estetyki otoczenia obiektów użyteczności publicznej.

W powiecie pińczowskim, stan sanitarny podmiotów, w których wykonywana jest działalność lecznicza oceniono jako dobry. Postępowanie z odpadami medycznymi i komunalnymi prawidłowe, nie budzi zastrzeżeń. Wywóz odpadów zapewniają firmy w ramach zawartych umów. Prawidłowo utrzymana częstotliwość wywozu odpadów. Postępowanie z bielizną zgodne z opracowanymi procedurami. We wszystkich obiektach wydzielono magazyny bielizny czystej i brudnej. Również prawidłowo realizowane są podstawowe wymogi w zakresie dezynfekcji i sterylizacji.

Nadzór zapobiegawczy (inwestycyjny)

W 2023 r. Nadzór Zapobiegawczy realizował ustawowe, podstawowe czynności i działania, które obejmowały kontrole przestrzegania wymagań higienicznych i zdrowotnych w procesie planowania i zagospodarowania przestrzennego, lokalizacji inwestycji oraz jej realizacji do zakończenia i odbioru.

Przedmiotem działalności zapobiegawczego nadzoru sanitarnego w 2022r. było opiniowanie pod względem wymagań higienicznych i zdrowotnych zagadnień dotyczących:

- projektów planów zagospodarowania przestrzennego,
- dokumentacji projektowych dotyczących budowy oraz zmiany sposobu użytkowania obiektów budowlanych,
- odbiorów obiektów budowlanych,
- uzgadnianie projektów warunków zabudowy,
- uzgadnianie projektów decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego

Uczestniczono również w postępowaniach na etapie oceny oddziaływania na środowisko przedsięwzięć mogących pogorszyć stan środowiska.

Działalność Państwowej Inspekcji Sanitarnej w ramach nadzoru zapobiegawczego jest ściśle związana z aktywnością przedsiębiorców funkcjonujących na lokalnym rynku jak również z aktywnością organów administracji samorządowej i w 2023r. utrzymywała się na poziomie porównywalnym w stosunku do lat poprzednich.

Inwestorzy pozyskiwali fundusze unijne, wzrastała ich świadomość w zakresie dostosowania obiektów do obowiązujących wymogów.

Nadzór nad placówkami nauczania i wychowania oraz wypoczynku

W 2023 r. objęto nadzorem 50 placówek nauczania i wychowania oraz 20 placówek wypoczynku dzieci i młodzieży.

Systematycznie z roku na rok obserwuje się poprawę stanu sanitarno-higienicznego i technicznego placówek oświatowo-wychowawczych m.in. w zakresie warunków do utrzymania higieny osobistej, lepszego wyposażenia w certyfikowane meble szkolne, sprzęt i urządzenia sportowe, pomoce edukacyjne. Mimo tego podczas kontroli placówek oświatowo wychowawczych w dalszym ciągu stwierdza się nieprawidłowości w pod względem higieniczno - sanitarnym i technicznym. W 2023 r. na poprawę w/w stanu zostało wydanych 5 decyzji administracyjnych. W dalszym ciągu opieka medyczna w placówkach nauczania i wychowania jest niewystarczająca, ze względu na brak stałej, codziennej opieki pielęgniarskiej oraz opieki stomatologicznej.

Nadzór w zakresie bezpieczeństwa żywności, żywienia i przedmiotów użytku

W 2023r. pod nadzorem (w ewidencji) znajdowały się 1006 obiektów tj. o 63 obiekty więcej w porównaniu do 2022r. i o 83 obiektów więcej w stosunku do roku 2021. Zwiększająca się liczba obiektów nadzorowanych związana jest między innymi z dokonywaniem wpisów do rejestru zakładów na podstawie złożonych wniosków przez producentów produkcji pierwotnej. W okresie 2021r. - 2023r. nadzorem objęto 61 producentów produkcji pierwotnej i sprzedaży bezpośredniej. Ponadto 9 producentów produkcji pierwotnej prowadzi Rolniczy Handel Detaliczny – jest to produkcja żywności pochodzenia niezwierzęcego: 4 podmioty zajmują się tłoczeniem oleju na zimno (olej z lnicy, rzepaku, czarnuszki, dyni, ostropestu, lucerny, kopru włoskiego), 2 podmioty zajmuje się produkcją przetworów owocowo-warzywnych, 2 podmioty zajmuje się produkcją kapusty szatkowanej i kapusty kiszanej oraz ogórków kiszonych, 1 podmiot zajmuje się mechanicznym obieraniem czosnku. W 4 gospodarstwach prowadzona jest działalność w warunkach domowych i jest to produkcja ciast i tortów, w 2 gospodarstwach prowadzona jest działalność w zakresie produkcji oraz sprzedaży wina gronowego z własnej uprawy.

W 106 skontrolowanych obiektach przeprowadzono łącznie 155 kontroli i rekontroli sanitarnych w tym 9 kontroli interwencyjnych na skutek interwencji konsumentów i innych instytucji.

Z 106 obiektów skontrolowanych w 2023r. wg ujednoliconych „arkuszy oceny zakładu” oceniono 36 zakładów. Nie stwierdzono obiektów niezgodnych.

W 2023r. wydano 12 decyzji administracyjnych w tym 4 decyzje zarządzające poprawę stanu sanitarno-technicznego (usterkowe), 1 decyzję dotyczącą prawidłowego znakowania wprowadzanej do obrotu żywności prozdrowotnej (1 suplement diety), 1 decyzję zakazującą produkcji oraz wprowadzania do obrotu środka spożywczego, 1 decyzję wstrzymującą

działalność obiektu tymczasowego (sprzedaż przetworów mięsnych), 1 decyzję zmieniającą tj. przedłużającą termin realizacji zarządzeń zawartych w treści decyzji administracyjnej pierwotnej, 1 decyzję wygaszającą wydano dla wytwórnia suplementów diety, 3 decyzje umarzające prowadzone postępowanie w sprawie zatwierdzenia obiektów obrotu żywnością oraz środka transportu.

Nałożono 10 mandatów karnych na kwotę 3 600,00 zł.

W celu oceny bazy żywnościowo-żywnieniowej zlokalizowanej w miejscowościach wypoczynkowych, przy trasach turystycznych, parkingach i stacjach paliw w letnim sezonie turystycznym skontrolowano stan sanitarno- higieniczny 11 obiektów żywnościowo-żywnieniowych, w których nałożono 3 mandaty karne na kwotę 900zł.

W ramach prowadzonego nadzoru nad żywnością prozdrowotną tj. suplementami diety, środkami spożywczymi specjalnego przeznaczenia żywieniowego oraz środkami spożywczymi wzbogaconymi witaminami i składnikami mineralnymi przeprowadzono 3 kontrole u nadzorowanych producentów suplementów diety. Dokonano analizy składu ilościowo - jakościowego produkowanych 4 suplementów diety, dokonano również oceny znakowania, oraz przeglądu strony internetowej 1 producenta oraz firmy handlowej sprzedającej suplementy diety nadzorowanego producenta. W 2 zakładach stwierdzono nieprawidłowości. Stwierdzono, iż oznakowanie 2 suplementów diety oraz ich prezentacja na stronie internetowej są niezgodne z przepisami prawa żywnościowego. Zamieszczone oświadczenia przypisywały składnikom środka spożywczego zapobieganie chorobom lub leczenia chorób, sugerowały właściwości lecznicze oraz wprowadzały konsumenta w błąd.

Zostały wydane 2 decyzje, w tym 1 zakazująca produkcji i wprowadzania do obrotu handlowego kwestionowanego suplementu diety. Przedsiębiorca przesłał informację o zakończeniu produkcji oraz wprowadzaniu suplementu diety od obrotu. Druga decyzja dotyczyła opracować sposób znakowania i znakować kwestionowane znakowanie suplementu diety w sposób zgony z obowiązującymi przepisami prawnymi.

Stwierdzono również nieprawidłowości w zakresie przekazywanych obowiązkowych informacji o wprowadzającym do obrotu suplementie diety poprzez stronę internetową producenta. Wystosowano pismo interwencyjne zobowiązując właściciela do wyeliminowania nieprawidłowości i poinformowaniu o podjętych działaniach. Właściciel w przesłanym piśmie poinformowała o wyeliminowaniu nieprawidłowości. Ponowna kontrola prezentacji ww. środka spożywczego na stronie internetowej nie wykazał niezgodności.

Pobrana do badania laboratoryjnego próbka suplementu diety nie była kwestionowana.

Prowadząc działania kontrolne i wyjaśniające w ramach Systemu Wczesnego Ostrzegania o Niebezpiecznych Produktach Żywnościowych – FASFF oraz w ramach sprawowanego bieżącego nadzoru nad obiektami żywnościowo – żywieniowymi wycofywano z obrotu produkty o niewłaściwej jakości zdrowotnej oraz po upływie daty minimalnej trwałości i terminie przydatności do spożycia na kwotę 1 317,64zł.

W ramach przeprowadzonego w 2023r. monitoringu i urzędowej kontroli żywności, materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością zbadano laboratoryjnie

75 próbek, nie zakwestionowano żadnej próbki. Mikrobiologicznie zbadano 26 próbek, chemicznie zbadano 49 próbek.

W ramach realizacji krajowego planu monitoringu i urzędowej kontroli żywności pobrano do badań na obecność materiału genetycznie modyfikowanego 1 próbkę środka spożywczego (Solae Supro 595. Izolowane białko sojowe). Próbka zgodna z wymaganiami- nie stwierdzono sekwencji: p35S, TNOS, pFMV, bar, pat, nptII, P-nos-nptII, ctp2CP4epsps.

W 2023r. obiekty produkujące środki spożywcze, zakłady żywienia zbiorowego oraz obiekty obrotu żywnością wykazały zerowy odsetek obiektów niezgodnych. W 2023r. odnotowano nieznaczną poprawę stanu wdrożenia zasad GHP i GMP oraz systemu HACCP. W dalszym ciągu wydawane są zalecenia dotyczące przeprowadzenia przeglądu i weryfikacji systemu HACCP celem dostosowania go do zakresu prowadzonej działalności przez nadzorowane obiekty.

Nadzór w zakresie higieny środowiska pracy.

W 2023r. realizowana była pełna ochrona zdrowia pracowników przed niekorzystnym wpływem szkodliwości występujących w środowisku pracy oraz zapobiegania powstawaniu chorób zawodowych i innych chorób związanych z warunkami pracy.

W ramach kluczowych kierunków działań, w celu poprawy warunków pracy i ochrony zdrowia pracowników przed negatywnym oddziaływaniem czynników szkodliwych występujących w miejscu pracy, realizowane były zadania nadzоровe w ramach programów wieloletnich (wymiana informacji o egzekwowaniu przepisów rozporządzenia REACH,) oraz programów obejmujących 2÷3 letnie okresy.

W powiecie pińczowskim w porównaniu z 2022 r. (2 zakłady) wzrosła liczba zakładów pracy z przekroczeniami normatywów higienicznych (w 2023r. 4 zakłady).

We wszystkich 4 przypadkach wprowadzony został program działań organizacyjno – technicznych, zmierzający do ograniczenia narażenia pracowników na hałas.

Zaobserwowano niewielki wzrost stwierdzonych chorób zawodowych. W 2022r. nie wydawano decyzji o stwierdzeniu choroby zawodowej, a w 2023r. wydano 1 decyzję o stwierdzeniu choroby zawodowej u rolnika.

Należy podkreślić, iż w przypadku rolnika niemożliwym jest uniknięcie narażenia z powodu dużej ilości czynników alergizujących oraz powszechnie występujących w środowisku rolnika kleszczy przenoszących bołerozę.

Działalność oświatowa i promocja zdrowia

Podjęmowane przez PSSE w Busku – Zdroju działania miały na celu dotarcie do różnorodnych grup odbiorców i poszerzenie wiedzy poprzez edukację prowadzoną zróżnicowanymi metodami, kształtowanie właściwych zachowań prozdrowotnych oraz motywowanie do prowadzenia zdrowego stylu życia.

Zadania te w dużej mierze zostały zrealizowane dzięki współpracy różnych instytucji. Wspólne inicjatywy pozwoliły rozszerzyć zasięg i efektywność działań profilaktycznych i prozdrowotnych. Świadczy o tym zwiększająca się co roku liczba szkół realizujących programy edukacyjne Państwowej Inspekcji Sanitarnej oraz poszerzające się obszary tematyczne współpracy

Działalność nadzorowa i laboratoryjna, w tym kontrolna w 2023 r. pozwalała na coraz lepszą ocenę sytuacji epidemiologicznej i stanu sanitarnego powiatu pińczowskiego, uwzględniającą istniejące, jak również mogące się pojawić zagrożenia. Mając powyższe na względzie dało się zauważyć w ostatnim okresie pozytywne i negatywne zjawiska obserwowane z racji realizowanych zadań z zakresu działania Państwowej Inspekcji Sanitarnej.

Główne inicjatywy mające na celu przeciwdziałanie i zwalczanie negatywnych zjawisk:

- prowadzenie różnorodnych działań edukacyjnych stymulujących wzrost poziomu wiedzy odbiorców przedsięwzięć prozdrowotnych, zachęcanie do właściwych zachowań prozdrowotnych, dążenie do kształtowania pozytywnych zmian postaw, propagowanie zdrowego stylu życia i motywowanie do podwyższenia jakości życia,
- monitoring sytuacji epidemiologicznej chorób zakaźnych i zakażeń u ludzi, z uwzględnieniem skupisk emigrantów z Ukrainy,
- skuteczna realizacja monitoringu wody do spożycia, celem identyfikacji zagrożeń i bezzwłocznego podejmowania działań naprawczych,
- współpraca z zespołami kontroli zakażeń szpitalnych w zakresie ograniczania rozprzestrzeniania się ognisk zakażeń szpitalnych i czynników alarmowych,
- współpraca z innymi inspekcjami oraz organami samorządowymi.

Identyfikacja najważniejszych zjawisk, którym należy przeciwdziałać lub należy je wzmocnić w najbliższym czasie:

- wzmocnienie nadzoru nad jakością zdrowotną żywności, w tym suplementami diety,
- zbyt mała czułość rejestracji zakażeń szpitalnych, których analiza wpływa pozytywnie na skuteczność działań,

- podobnie jak w całej Polsce, obserwowano utrwalony już trend, stałego zwiększania się liczby rodziców/opiekunów prawnych, którzy nie poddają dzieci obowiązkowym szczepieniom ochronnym, pomimo braku przeciwwskazań lekarskich.

Informacje zawarte w niniejszym raporcie wskazują, iż bezpieczeństwo sanitarne mieszkańców powiatu pozostawało w 2023 roku w dalszym ciągu na wysokim poziomie. Powyższe było zasługą nie tylko służb sanitarnych, ale także współdziałania z innymi instytucjami oraz rosnącej świadomości społecznej dotyczącej promowania zdrowego stylu życia oraz w zakresie wagi zagadnień sanitarnych i epidemiologicznych.